

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani[i] Amor Divinvs

Scribanius, Carolus

Mogvntiæ, 1616

Pars Tertia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46242)

AMORIS

DIVINI

PARS TERTIA,

CHRISTI

POST

RESURRECTIONEM

facta complectens.

CAPVT I.

In Resurrectionem Domini.

NA Sabbathi valde di- Luc. 24
 luculo venerunt ad mo-
 numentum, portantes
 qua parauerant aroma-
 ta, & inuenerunt lapi-
 dem reuolutum à monumento. Et ingressa
 non inuenerunt corpus Domini IESV. Et
 factum

factum est dum monte consternatae essent
 de isto ecce duo viri steterunt secus illas in
 veste fulgenti. Cum timerent autem &
 declinarent vultum in terram, dixerunt
 ad illas: Quid quaeritis viuētem cum mor-
 tuis? non est hic, sed surrexit. Recordamini
 qualiter loquutus est vobis, cum adhuc in
 Galilaea esset, dicens: Quia oportet filium
 hominis tradi in manus hominum pecca-
 torum, & crucifi, i, & die tertia resurgere.
 Non cæcus omnis amor est? defuit
 inungendo IESV aromata, qualia
 consuevit amor mortuo. Olim vna
 earum habens alabastrum vnguenti nar-
 di spicati pretiosi. & fracto alabastro effu-
 dit super caput eius, eadem paribus suc-
 censa amoris flāmis accepit libram vn-
 guenti nardi pistici preciosi, & vnxit pedes
 IESV, & extersit pedes eius capillis suis, &
 domus impleta est ex odore vnguenti. Et
 passa caluniā, reperit defensorē. Felix
 Magdalena vnguēto effuso, felicior
 cum capillis tergit, felicissima cum or-
 culorum lauat flumine. Non ama-
 bat

Marc.
 14.

Ioh. 12.

bat quæ flumina fundebat, quæ la-
 uandis balnea pedibus? magnum ar-
 bitramur, si raro stillicidio ratiore
 profiliant guttæ, quibus vix madet
 genæ, nulla inebrietur ora. Quibus
 ardoribus inastuasse credam, cui to-
 ta illa oculorum nubes tot ante sce-
 leribus congelidata, ad pedes dege-
 liscit amoris sui, tamquam si ruptis
 aggeribus latet se per obuios campos
 diffundant flumina, aut si apertis ca-
 taractis cæli depluant imbres? non
 illud mihi liceat dicere; Plus lauit,
 plus terfit, plus amauit? amoris enim
 hæ lachrymæ fuerunt, sed & capilli
 amoris. - Quamquam nesciam plus
 capillis quàm terferit osculis, quæ la-
 crymarum iam fontibus ebria, dum
 bibit funditque lachrymas, inter que
 densa amoris suspiria, tamquam in-
 ter torrentium saxa, aut salebrosis
 excussa rupibus puriorem fundit
 undam. Non amabat quæ sic ama-
 bat? & cum ferè secretum postulet a-
 mor,

mor,

mor, quanto ardebat amore, quæ publicabat amorem? quæ in omnium oculis flumina spargebat amoris? dandum aliquid amori est. Cæcus est. Neminem illa viderat, præter Amoris sui ibi caput, alibi pedes. Ignorabat reliquos, cum illi soli oculos haberet illi soli torrentes fluere balnea facti dilecto suo: & satis illi erat amare. Nescit amor erubescere, maximè ubi totum hominem occupavit amor, non magis quàm ebrietas pudere. Et ebrietas quædam omnis amor est, eo maior quo potentior.

Hinc illi amoris musto madidi qualia deructant verba? accedant minæ & verbera. Nequidquam speres. Plus etiam se prodit amor si comprimatur. Et quis comprimat amorem, postquam gustaverit vbera fragrantia vino & unguentis optimis? postquam introductus in cellaria, audiuit amicas voces, Bibite, & inebriamini.

briamini carissimi? postquam lique-
 facta est anima ardoribus, hausit que
 poculum ex vino condito, mustum-
 que malorum granatorum? audeo?
 Comprimi? non est amor. Aut sanè
 amoris quædam anteludia sunt, aut
 posthumæ & cadentes vmbra. A-
 mabit pocula, quisquis amorem a-
 mat, & plenis hausta pocula fauci-
 bus. Hauserant illæ plenis dolis quæ
 parauerant aromata, vt vngerent Ie-
 sym. Toti nimirum iam illa corpori
 parauerant, cùm amatrix illa aut ca-
 piti, aut pedibus tantùm. Si amorem
 ab euentu censes, quo madebant
 amore quæ vniuerso corpori vn-
 guenta parauerant? aut putas defu-
 turas fuisse lachrymas lauando cor-
 pori, eum sociam haberet illam, quæ
 fecundissimo oculorum suorum im-
 bre lauerat pedes? aut amorem il-
 lius decreuisse quis arbitretur, & ex-
 aruisse venas tã diuite ante fluxu no-
 bilitatas? creuerant. Et pro torrenti-
 bus.

bus & fluminibus, toris iam deu-
muisset ostiis maria. Et intercurrit
hic tamen error. Non quòd minue-
rit amorem error; cùm natus hic ab
amore sit error, impatiensq; moræ,
nec resurrectionis memor, aromata
defert amoris indices, & qualia in-
ter epulas imperauerat non semela-
mor.

Nec contentæ reuolutum vidisse
lapidem resurrectionis testem, in-
grediuntur monumentum, explicat-
uræ aromata quibus vngerent cor-
pus. Virile corpus tam castæ ignorat
amor sexum, adeoq; mortuus omnis
in amore sexus. Nec discrimina hæc
cælo nota, sed neque in terra pecto-
ribus quibus infedit amor cælestis.
Ut nec erubescere in primis paren-
tibus olim nuditas sciebat ignorata.
Accessit præuaricatio, & simul folia
vestis rubori tegendo. Idem in amo-
re cogita, cordeq; amore ebrio. Non
iungitur corporibus, coalescit ani-

mis,

mis, & connubia iam quædam animorum sunt, castusq; castarum metium torus: nec vlla hic voluptas extra animorum, & qualem cælo expectamus.

Quærun't corpus nec inueniunt. Nouus hic cludit error. Quærun't in monumento corpus quod animæ iam reddi: um renunciauerat monumento. Et consternantur animis. Quid miraris consternari amorem amato deslitutum, anima nimirum sua? vt mirum sit sterisse, nec animæ deliquia passas. Oim vna ex his amore faucis surgit, per vicos quærit & plateas; ac tandem moræ omnis impatiens prorumpit in has amoris voces: *Adiu'ro vos filia Hie usalem si in-* Cant. 5
ueneritis dilectum meum, vt nuncietis ei quia amore languo. Et audit, Qualis est dilectus tuus ex dilecto, ô pulcherrima mulierum? qualis est dilectus tuus ex dilecto, quia sic adiu'ra sti nos? Quò abiit dilectus tuus, ô pulcherrima mulierum, quò decli-

declinavit dilectus tuus, & quæremus eum
tecum. At nostræ hic amantes hærent
consternatæ, cum frustratas se vide-
rent amore suo. Tam inopinato ca-
su, & præter omnem percussæ opi-
nionem quid nisi hærent attonitæ
intercluserat vocem amor, & quod
quærebant corpus viduauerat amâ-
tes voce: mirum si non & anima. Et
iam nihil quærunt cum destitutas se
vident corpore quod quærebant; &
cui vocem animamque incluserant
quam habebant.

Verum non patitur amor diutius
hunc amantium stuporem; mittit
duos viros in veste fulgenti. At illæ
declinant vultum in terram. Disce
verecundiam castitatis, indiuiduam
de societate comitem. Ad virorum
aspectum deiiciunt oculos. Sed an-
geli erant. Etiam ad angelos erubescere
didicerant in virili forma. Non
erubescerent si concederetur quem
amabant, & cui yngendo aromata
derube-

detulerant. Illos autem administratores spiritus amoris sui magni, licet non auerferentur castimoniam metu, non agnoscunt ut animarum suarum sponsos: quare nec omnem exuunt pudorem. Et fieri hic videmus quod in amante solet, erubescit si ab alio quam ab amato deprehendatur amor. Erubescunt & nostrae cum amore suum vident reiectum prodiumque, quem celatum arbitrabantur. Quare & valde diluculò venerant, ut alienos excluderent oculos; quò magis erubescabant cum consilia sua amoremque propalatum viderent, intuerenturque inassuetos castimoniam vultus. A quibus audiunt, *Quid queritis viventem cum mortuis? nimirum monumenta mortuorum sunt. Erratis amantes animae, vivit Amor vester. Quin & vivit in cordibus vestris. Et ni viueret praevalida etiam vita & potenti, non tam ebrio caecoque studio diluculò valde prope-*

Luc. 22

properassetis ad monumentū. Quid
 quæritis mortuum? vita illum viue-
 re, totaq̄ se viuere anima, res docet.
 Nequē enim ab emortuo igne tante
 exurgunt flammæ; aut languentes
 flammæ tantūm diffundunt ardo-
 rem, qualem vos ipsæ nec mendacio
 quidem tegere potestis. Non sunt
 hæ scintillæ prunis suis excussæ, flam-
 mæ sunt toto robore viuentis ignis.
 Quid quæritis in monumēto, quem
 circumfertis pectoribus? verè cæcus
 omnis amor est, adeoq̄ nec quod
 videt; quærit quod manu tenet. Iam
 quò vobis amor mortuus? non ma-
 gis quàm flammæ igne mortuo, non
 magis quàm Sole lux mortuo. Et ve-
 rò ut igne mortuo moriuntur flam-
 mæ, nec iam vitrà flammæ; sed igna-
 uis quidam tepor morti proximus,
 mortuoq̄ lux moritur Sole, nec
 nomen meretur lucis. Vestigium ve-
 rò quod videmus lucis, umbra ve-
 riùs quàm corpus est, cum indiflo-
 ciando

cian
 letur
 tuo q
 suis in
 tereat
 mæ lu
 magn
 serie fo
 Viuim
 sui Sol
 tuantu
 tandiu
 ne polo
 reliqui
 haberi
 mirum
 gni ign
 Solis. Fr
 tes anim
 ueret, si
 non est.
 moriunt
 ant, & l
 flammæ
 ciando

ciando quodam nexu flamma copu-
 letur ignibus, lux Soli; vt nisi perpe-
 tuo quodam vitæ fluxu, & flammis
 suis influat ignis, & Sol luci, lux in-
 tereat & flammæ: ita nisi amoris flam-
 mæ luminaque ab igne Soleque suo
 magno, continua subministrationis
 serie foueantur; momento pereant.
 Viuunt, dum viuunt illi, qui ab ignis
 sui Solisque magni vita, vitam mu-
 tuantur suam, ita vt quamdiu illi,
 tamdiu lumina & flammæ. Maiora
 ne polce, ab amore nimirum magno
 reliqui habent amores, quòd dici &
 haberi possint amores, deciduæ ni-
 mirum quædam partes amoris ma-
 gni, ignis illius flammæ, lumina illius
 Solis. Frustra proinde quæritis amā-
 tes animæ. Nullus hic amor est. Vi-
 ueret, si amor esset. Si moritur, amor
 non est. Nescit amor mori. Vestigia
 moriuntur amoris, & flammæ per-
 unt, & lux interit; nec omnes tamen
 flammæ pereunt; nec lux omnis. Illæ

Q per-

pereunt, quas ignibus & Soli suo dis-
 sociauit inimica amoris manus; illæ
 vita viuunt æterna, quæ perpetuo
 nexu ignibus Soli q; iunguntur suo.

Iam quò hæc aromata in ungen-
 do amoris? velletis mortuum amo-
 rem vestrum, & hoc quasi vltimo
 donatum munere, renunciare amo-
 ri? & extingui flammæ, mortuoque
 igne congelascere in vobis corda,
 nullo æstu dissoluenda? & pro luce
 tenebras succedere inimicas lucis,
 pro die noctem? procul hæc aroma-
 ta ab amoris domo: mortuorum illi
 sunt; non moritur amor. Vita viuunt
 æterna. Quòd si quando, aut flam-
 marum suarum subtrahit ardorem
 aut lucis suæ radios, non moritur
 men, sed maioribus ardoribus & lu-
 ci, flammæ radiosque parat nouo.
 Idem euenire videmus illis, qui sal-
 se exercent, retrò ferunt gressus,
 validius profiliant. Facit idem amor
 vt referre credas pedem & fuga
 meo

meditari, cùm validiori se comparet
 saltui, flammæque cudad incude no-
 ua, lucemque conatu paret maiori.
 Amoris hæc propria sunt. Quem
 frustra in monumento quæritis, non
 est hic, sed surrexit. Viuit, non est mor-
 tuus. Et vitæ huius viuida vos ipsæ
 defertis signa amoris vestri vitam
 testantia. Non recordamini qualia lo-
 quutus est vobis. Quia oportet filium ho-
 minis tradi in manus hominum peccato-
 rum, & crucifigi, & die tertia resurgere?
 non hæc omnia amoris sunt, & amo-
 ris documenta maximi? quibus vali-
 dioribus verbis potentissimi amoris
 vim explicet? oportet filium hominis tra-
 di. Quis cœgert? non libera & vltro-
 nea erat traditio? quis cœgerat ad
 Oliueti hortum? quis post sudori-
 bus, lachrymis, sanguine temperata
 balnea, proditorem expectare, dis-
 cipulos à somno excitare, osculo Iu-
 dam dignari? quis vltro se hostibus
 iam retrò lapsis offerre, vinculaque
 induere.

Q 2

indue.

induere suavitatis? amoris hæc fuerunt imperia, & quis alius imperaret Deo? quis ad tam indigna, tam aduersantia impelleret Deum? oportet filium hominis tradi. Necessitatis hæc verba sunt. Imperia sonant. Quæ necessitas incubuit Deo? ab amoris imperio hæc nata fuit: nec alio tamen quàm ab ipso Deo, quasi aliud amor aliud esset Deus. Nam & Deus amor est, & amor Deus. Vt ipse iam Deus imperauerit sibi, amor amanti. Amor Deo, Deus amanti.

Nec imperii huius causa alia quàm prodigus amor mei. Quem arctioribus contineri limitibus cum non permitteret Amor amore meo ebrius, quasi crapulantis à vino, quidquid habebat, quidquid hauserat profudit amoris: etiam viscera & sanguinem, ne quidquam reseruasse videretur sibi, aut è prudentia seculi seposuisse in annos. Omnia amato tradidit. Iam cum non posset sanguinem,

nem, quo carebat Deus, ne defuisse videretur amato, sanguinem de virgine mutuatus est, quem daret amanti, cum sciret nullam inter homines certiozem sanguinis contestatione esse. Nec minor ante carnem & sanguinem, amor in Deo. Minor tamen ostentatio fuit. Et quis sciret amorem celo reclusum? homines eramus de terra figulati, carne & sanguine vestiti. Nisi proinde carne & sanguine vestiri videremus amorem, peteg inaremur ab amore: nec iam amorem caro & sanguis crederent, quem nulla carne & sanguine vestitum viderent. Et nescio quomodo naturæ quadam similitudine crescat amor: vt licet reliqua non raro absint, sola similitudo conciliet amorem. Et que caro aut sanguis transcenderet æ hera, penetraret cælos, coniungendus amori? non cadebāt hæc in carnem & sanguinem. & amabat tamen Deus; ardebatq; ingenti

Q 3 amoris

amoris igne. Vt ergo caro & sanguis maiores de propinquo lentiret flamas, quæque carnem & sanguinem plusculam etiam saperent, carnem & sanguinem de virgine mutuatus est Deus, caro & sanguis factus, & amato iam similis.

Nec stetit hic amor. Sed quæ mutuatus à virgine fuerat, profudit in amatum: sanguinemque totum amori libavit amati. Quoque potentius amorē testaretur, per vulnera illum, clauos, crucem, lanceam libavit amato: resumpturus tamen illum, ut viveret amato. Nam si in morte mansisset sua, quod mihi mortuus amor & mori tamen voluit, ut in amorationem in amati suam extremam diffunderet animam. Et dubius hæere amatus poterat de absolutissimo amorem, si non erogaret quod habebat. Omnia erogavit & sustulit dubium.

Queri amatus de morte poterat

post omnium largitionem; reddidit
 se vitæ & querimonie iam causa nul-
 la est. Quid ergo non amem hunc a-
 morem? mentiar si non amo. nec vn-
 guenta iam volo mortuo. Nam quò
 mihi mortuus amor? viua amat vn-
 guenta viuus amor. Mortua cōcedit
 mortuis. At pauper ego sum, nudus,
 & donorum expers. Et diues amor
 meus est. Quid diuiti largiar pauper?
 Nemo lachrymis pauper est. Has er-
 go sacro amo; sed gaudiales la-
 chrymas. Vt profluere eas credas ab
 ebria mente, & amoris mei musto
 plenas. ô quando! quando disruptis
 vtibus à valido musto tuo diffun-
 dar pedibus tuis balneum? quando
 per fractis aggerib. flumina tibi spar-
 gam felici natatori meo? quando
 discissa oculorum nube, rorem, im-
 bresque tamquam vnguenta capiti
 effundam tuo? quòd si amas sangui-
 nem, sanguinū mihi sponsus factus
 nil parco. Per torrentes & maria cur-

Q. 4 rite

rite venæ amoris meo, maria iam factæ non venæ; quibus amor meus peritus nauclerus fortunata amoris sui vela lætus explicet, nauigetque æternum hæc maria, siue in amoris malitia pacata, siue in pœnitentiæ fluctibus surgentia, semper tamen amoris maria diuite venarum elargitione amoris meo fluentia.

CAPVT II.

*Ad apparitionem Christi, Virgini
Matri factam.*

EXSVRGE & expergiscere anima mea, quousq; monumento contineberis, aut quid quæris amorem tuum? frustra hic speras. En obitamicas vulnerib. & sanguine desponsatas. Ita non satis erat sudoribus aut lachrymis parasse, placuit sanguine, vt sanguinum sponlus fieret. Sequere amorem tuum anima. Neq; enim fas est diutiùs inhærere monumen-

to, aut tenebris mœrorem testari. Sat
 lachrymis doloribusque datum. Se-
 quere surgentem, qui sequuta fueras
 morientem. Gaudia hic dies poscit.
 Sepone luctum mœroris testem, &
 comitare dilectum tuum, *Ecce iste ve-* *Cant. 2.*
nit saliens in montibus, transfiliens colles,
similis caprea hinnuloq; ceruorum. Iam
hyems transit, imber abiit & recessit. Flo-
res apparuerunt in terra nostra; adeoque
tempus putationis aduenit, & vinea flo-
rentes dederunt odorem suum. Hyems il-
la nimirum spinarum, clauorum,
vulnerum, sanguinisque sæua, qua
asperiores nulla vidit ætas, nulla vi-
debit, abiit. Successit ver nouum, &
protrusit flores in tristi monumenti
femine clausos; emortueq; rediuiuæ
vineæ odorẽ dederunt. Quin & duris
expressa torcularibus natant pau-
menta vino; & germinarunt mala
punica; & iam nata conuallium po-
ma. Carpatius anima. è foraminibus
petra, è cauerna macerie sepulchralis.

Q 5 monu-

monumenti. *Vox turturis audita est in
 terra nostra comparem quærentis. Se-
 quamur amantem. An non in do-
 mum matris, & cubiculum genitri-
 cis suæ? nam cui postponeret ma-
 trem, cuius non vnus gladius per-
 transierat animam? quot flagra tot
 gladii, quot spinæ tot enses, quot cla-
 ui tot secures, quot vulnera tot mor-
 tes. Vt non vna iam caderet mater
 morte. Mille cadebat, quæ mille a-
 mabat modis: quoque amabat tene-
 rius validiusq; , hoc cadebat sapius.
 Quàm mollius cecidisset ferro vno,
 quæ tot barbaris filii vulneribus ce-
 cidit? nec dubitauit, audax in matre
 factum! comes ad stare cruci, pascen-
 da iam filii sanguine, quæ filium pa-
 uerat lacte; cum vicem redderet ma-
 tri filius memor vberum illius; quæ
 lacteo pauerat, purpureo pasce-
 retur rore; tanto felicior quanto san-
 guinum fontes lacteis saliant vbe-
 rius, pascunt potentius. Sed & pro
 duo*

duobus pectoris virginei fontibus
 vberibus natis, quinque erogavit,
 vt etiam numero munificentia ma-
 trem vinceret.

Quanta amoris vis! vinci non po-
 test. Sanè nollet. Quid faceret ergo
 filius, in cuius vulneribus toties cor-
 ruisset mater? solari voluit, quod
 proprium amantium est. Vulnera,
 mœrores, gaudia mutuo ferunt. Be-
 nè, malè vni? benè, malè vtriq; est. ne-
 que in vno, bona stant aut mala. nam
 vt vna in illis anima, ita & sensus v-
 nus est. Sociata proinde cum fuisset
 doloribus filio mater, socianda fuit
 gaudio. Tanto nunc potentius gau-
 dio, quanto antè validius doloribus.
 Amoris hæc fuerunt imperia. Nam
 qui matrè coëgerat filio sociari cru-
 ci, filium impulit gaudio sociari ma-
 tri. Cogita hic matrem & filiū anima
 mea. Post vincula, sputa, flagra spi-
 nas, clauos, crucem, lanceam, cogita
 matrem & filium. Maioribus quæ
 Q 6 succe-

succedunt mœroribus gaudia maio-
 ra sunt. Quæ putas vltro hic citroq;
 colloquia nata? qualia nimirum ab
 amore solent. Quis credis mutuo
 iaculatos flammâs? aut quisquam ar-
 bitretur non arfisse matrem, non fi-
 lium? quid Babylonix ad has amoris
 fornaces? audeo. Quid inferorum ad
 hos amoris ignes? aut quid elemen-
 tarius hic Sol noster ad hos amoris
 Soles magnos? iam cum ignibus col-
 liquescat ferrum, non miraris steiffle
 hæc corpora validioribus amoris ig-
 nibus succensa? neque adeo in ve-
 num commigrasse corpus, animam
 vnâ, filium & matrem? etiam cha-
 lybem vincunt flammæ; quanto ma-
 gis carnem & sanguinem? vt maius
 mirandum, inter tot flammâs car-
 nem & sanguinem, quàm inter ignes
 stare ferrum.

Ardeat anima mea his flammis,
 colliquescat ignibus corpus. Hau-
 riat mens hæc dulcia amorum verba
 matris

matris & filii, illos oculos mutuum
 ignes spirantes, illas genas mutuo a-
 more purpuratas; illa labia mutuis
 ardoribus rosea; illas manus mutuo
 ebore candentes; illas voces verbaq;
 candentia, ignibus iaculata; illos in
 matre gaudiales oculorum fontes.
 Neque enim exuerat etiam tum om-
 nem hominem suum; illa in filio
 corporis gloriosi & ab interitu iam
 depurati grata spiramina. ô verba! ô
 voces! ô oculi, frons, genæ, labra! ô
 mater, ô filii! talisq; filii talis mater,
 talisq; matris filius talis.

Indignor huic calamo; qui tam
 rudi ductu depingat amorem; & ma-
 tris & filii amorem. Sed certius hæc
 cogitantur quàm scribuntur, & ani-
 mo melius quàm chara transigun-
 tur, silentio, quàm verbis. Largire tu
 mihi dictionem amor magne, qua
 non dicam exprimam, sed vestigia
 quædam legam amoris, aut deciduas
 quasdam illius umbras occidente
natas.

natas. Quò properas anime? sistema-
 num. Et amorem venerare silentio,
 qui non potes verbo. Fors tamen a-
 liquid possem verbo, si pectore hoc
 arsisset aliquando amor. Si matris, si
 scintillam filii tulissem in hoc corde,
 si ardentium flammaram calorem
 sensissem in hac anima. At cum præ-
 cordia hæc possederit gelu omni
 Norica glacie densius, quid sperem?
 nec desperem tamen. quid non pos-
 sunt hi duo Soles? etiam elementa-
 rius Noricam soluit glaciem, & na-
 ves Moscouia patitur. Quanto plus
 duo hi Soles degelascant hoc pectus
 soluentque animæ huius glaciem, ut
 non iam glaciem, sed flumina pecto-
 re feram amori nauiganda? quid si
 induruerim in saxa, etiam in ferrum
 & in chalybem? admouebor his in-
 gnibus matris & filii, quibus nolentem
 volentem duritiam hanc fran-
 gam, & tamquam præualido deme-
 dullem robur fulmine: ut iam non

saxa,

faxa, sed ductilis enascatur amori:
 puluis; non ferrum aut chalybs, sed
 torrentes fluant, aut saliant fontes,
 quibus innatet amor meus; aut bi-
 bat sitibundus, & expleat sitim post
 illam vocem vulnerib. natam, amo-
 re mei natã, SITIO. Bibe amor meus:
 sed & dilectæ matri tuæ præbebo po-
 cula, mustum granatorum meorum,
 pœnitentiæ & lacrymarum mustum.
 Ne dedignare pocula, quæ amavit fi-
 lius tuus, & ad quæ an helo vltimoq;
 pectore, cælo terraque mirantibus,
 inclamavit amicum illud animæ huic.
 SITIO. Tu testis huius sitis mater,
 quam auidum filii pectus tamquam
 in testationem pignoris amoris mei,
 in omnem posteritatem valituro pe-
 rennaturoque explicavit verbo. Aut
 sanè mater iam facta mihi, cum fi-
 lius factus sit mihi frater, carne &
 sanguine meo vestitus, adeoque ca-
 ro iam de carne mea, os de ossibus
 meis.

Præbe

Præbe tu mihi pocula tua, & ex-
 Cant. 1. pleam sitim, aut sit taceo, meliora sunt
 Cant. 4. vbera tua vino. ad id, & pulchriora sunt
 Cant. 7. vbera tua vino. Quamquam & vbera
 tua sicut bovis vineæ: & odor oris tui sicut
 malorum. Guttur tuum sicut vinum opti-
 mum, dignum dilecto meo ad potandum.
 Non addam plura. tantum audi vo-
 ta mea, exple hæc vota de penetra-
 li pectoris delumpta, & exple æter-
 num.

CAPVT III.

*Ad apparitionem Magdalene
factam.*

Ioh. 20. **M**ARIA autem stabat ad monumen-
 tum foris, plorans. Dum ergo ferebat,
 inclinavit se, & prospexit in monumen-
 tum: & vidit duos Angelos in albis seden-
 tes, vnum ad caput, & vnum ad pedes; vbi
 positum fuerat corpus IESU. Dicunt ei illi:
 Mulier quid ploras? dicit eis: Quia tulerunt
 Dominum meum, & nescio, vbi posuerunt
 eum.

eum. Hac cum dixisset, conuersa est retro-
 sum, & vidit IESVM stantem, & non scie-
 bat, quia IESVS est. Dicit ei IESVS: Mu-
 lier quid ploras. Quem quaris? illa existi-
 mans quia hortulanus esset, dicit ei, Domi-
 ne si tu sustulisti eum, dicito mihi, vbi po-
 sicasti eum; & ego tollam. Dicit ei IESVS,
 Maria. Conuersa illa, dicit ei, Rabboni,
 quod dicitur, Magister. Dicit ei IESVS,
 Noli me tangere, nondum enim adscendi
 ad Patrem meum. Stat ad monumen-
 tum Maria, quæ olim sedens secum pe- Luc. 10
 des Domini, audiebat verbum illius, pro-
 merita audire: Maria optimam partem
 elegit, quæ non auferetur ab ea. Quid e-
 legerat nisi amorem suum IESVM? &
 quomodo non auferetur ab ea, quem
 ablatum plorans quærit? neq; enim,
 si haberet, quæreret. Quærere, ami-
 sisse est. An fors quærebat quem ha-
 bebat, & musto plena ignorabat quæ
 possidebat? querulus omnis amor,
 nisi totum possideat amatum; turtu-
 ris profundit voces: nec requiem
 conce-

concedit oculis, cordi, pectori, do-
 nec potiatur amato. Et ammam ar-
 bitreris, quæ quidquid tetigerit, adu-
 rit, ut arsisse finis sit materiam defu-
 isse. Facit idem amor. Nusquam illi
 quies, nusquam ardori illius est. Vi-
 cina petit & longè posita, nec mo-
 dum statuit, donec expleat vota, &
 fruatur amato. Hæc causa lacryma-
 rum Mariæ. Clauserat pectore amo-
 rem suum, cuius tamen partem cum
 monumento contineri arbitraretur,
 non tenebat lachrymas. Quid daret
 præter lachrymas? unguenta para-
 uerat. Sed aberat quod ungeretur
 corpus, pars altera amoris sui. De-
 currit proinde ad lachrymas non in-
 assuetum amoris solum. Nec
 primas has fundebat. Nam & de illa

Luc. 7. Lucas, Stans retrò secus pedes eius, lacry-
 mis cepit nigare pedes eius, & capillis capi-
 tis sui tergebat, & osculabatur pedes eius,
 & unguento ungebat. Eadem hic spera-
 uerat. Nec ut olim, pedes, iam tan-
 tum,

tum, sed corpus vniuersum lauare lachrymis grato amatori tuo flumine, & capillis omni sindone amato gratioribus tergere, magis etiam osculis; vnguentis demum vngere: nec finem lachrymis omni vnguento potioribus, nec spiritalis sponsæ licentiæ osculis concessis, facere, donec arescentibus iam lacrymis, emortuis, labris, extrema integeret anima amatum, quasi animatura anima suam amati corpus, aut vni sanè monumento claudenda.

Vt vidit spem omnem ablatam, nec cōsilio iam locum, ad solas, quas habebat, decurrit lachrymas, amoris testes. Felix si tota solueretur in lachrymas; & iam caro, sanguis, ossa, venæ, nerui, lachrymæ diffunderentur sepulcro, vt nataret monumentum lachrymis, cui hæc amans innataret anima amorem suum præstolatura, firmanda monumento. In quo quod reliquum habebat consolatione-

solationis profunderet in has voces,
 Fluite hic mei oculi, fontes amorum
 fundite : profundite pectora amo-
 rum flumina: quid auaræ timidæque
 cessatis venæ? fundite maria, amo-
 rum maria. Natet amoris hoc mo-
 numentum imbre purpureo vestro.
 Quàm amicè lauabimur hoc balneo
 tamquam maritali licentia amor &
 ego? quàm securè innatabimus his.
 quis amor & ego? quàm fortunata
 dabimus vela, dum proscindimus a-
 micos fluctus amor & ego? quàm fe-
 liciter restinguemus his fontibus si-
 tim amor & ego.

Vota hæc sunt amantis animæ:
 maximè post Amoris gustata vina,
 magis etiam si vbera, de quibus illud
 sponsæ: *Meliora sunt vbera tua vino, fra-*
grantia vnguentis optimis. Quis non ar-
 bitretur vbera meliora quæ dome-
 stica sunt: cùm vina cellis seruentur
 promenda. Iam cùm paruulos amet
 amor noster, quis non intelligat par-
 uulo.

Cant. 1

uulorum magis vbera esse, quàm vina? quid? quòd vbera de propinquitate cordis hauriunt quod largiantur? remotiores cellæ sunt, & musto torcularia natantia. Iam vberum adgenitum habemus amori succum, adscititium vini. Et non hinc illud eiusdem sponsæ? *Introduxit me Rex in cellaria sua: exultabimus & lætabimur in te, memores vberum tuorum super vinum.* Vina gustauerat. Prætulit vbera cùm exultaret & lætaretur memor vberum super vinum. Non damnat, quæ amat amoris sui vina, potiora tamen arbitratur vbera. Nam & plus de cõiunctione & connubiali toro vbera spirant, quàm vina. Vt hæc nuptialis mensæ, illa maritalis videantur affectus, aut sponsæ ad sponsam, aut infantis deniq; in matrem.

Et suxerat hæc vbera Maria, siue postquam lachrymis lauarat pedes, siue cùm audiret, *Maria optimam partem elegit.* *Luc. 10.* Vt nemo mirari debeat, fugiti-

fugitiuorum iam vberum memoria
contabescere Mariam. Nec ignora-
bant has inæstantis amoris lachry-
mas Angli, sed magis etiam accen-
dere conabantur has flammæ, tam-
quam oleo ignibus immisso. hinc il-

Ioh. 20. la verba, *Mulier quid ploras?* reddidit
amor, *quia tulerunt Dominum meum, &*
nescio vbi posuerunt eum. Non cæcus a-
mor est? ignorat quos videt angelos.
Nam si sciret, non preces lachrymis
misceret, aut cum Abrahamo, Da-
niele, & Iohanne prona adoraret in
terram? ebria amore, quid videret
vinoq; & vberibus fragrantibus vir-
guentis optimis ebria quid videret
vina cogitabat & vbera. Iam cum vul-
nerata esset non in vno oculorum a-
moris sui; sed vtrumque oculum de-
didit amor, imò rapuisset vtrumque
amor, auolareque fecisset ab omni
realia creata, quid miramur si non
viderit Angelos? audiamus lachry-
marum causam. *Quia tulerunt Domi-*

FINIS

num meum, amorem meum, electum
 ex millibus. Cuius pulciora sunt vbera *Cant.*
 vino. Et odor vnguentorum eius super o- *4.*
 mnia aromata, caput aurum optimum, o- *Cant. 5*
 culi columbarum, collum sicut monilia, fa- *Can. 4.*
 uis distillans labia, gena sicut areola aro- *Cant. 1*
 matum confita à pigmentariis, manus tor- *Can. 4.*
 natiles aureae, crura columna marmorea,
 qua fundata sunt super bases aureas. Odor *Can. 4.*
 vestimentorum eius sicut odor thuris. To-
 tus pulcher est dilectus meus & ma-
 cula non est in eo. Non sat ampla la-
 chrymarum causa? addit dolori au-
 gendo, & nescio vbi posuerunt eum. Mi- *Ioh. 20.*
 sera conditio amati; cum dilecto
 sublato in incertum per vicos & pla-
 teas rapitur, nec inuenit quem quæ-
 rit anima eius.

Conuersa deinde retrorsum vidit I E-
 SVM stantem, & non sciebat quia IESVS
 est. Quis credat hâc habuisse oculos?
 rapuerat dilectus. Nec, nisi qui rapu-
 erat redderet oculos, videre pote-
 rat dilectum. Reddidisset, & vidif-
 set.

set. Cæco hic iterum ignoscendum
amori. Sed facilis est delicti venia ab
amore nati. Quis cæco non ignoscat
amori? quis non bis ebriæ à vino &
vberibus? gratus error amori, quem
ab amore proficisci videt.

Dicit ei IESVS: Mulier quid ploras?
quousq; audis amantem amor? quid
causam quæris lachrymarum causam?
non tu illas exciueras, & cataractas
recluseras amicorum tibi fontium?
cùm tibi illi fluerent, & tibi soli, siue
siti tuæ sedandæ, siue capiti & cincin-
nis irrorandis, siue pedibus lauan-
dis? addis, *quem quæris?* quam ratio-
nem redderet vino tuo ebria? quam
vberibus ebria? si hæret dubia, nec
satis connectit sequentia prioribus;
musto, vino & vberibus tuis tribue.
Illa mentem illi ademerunt. Ut nihil
præter vinum & vbera deructet, ni-
hil quærat. Iam si quærat præsentem,
ignosce. Da illi vinum manibus tuis
temperatū, da vbera, nec ultra quæ-
ret;

ret:quam diu negas illa, tam diu quæ-
 ret. Audiamus respondentem, *Do-
 mine si tu sustulisti eum, dicitote mihi ubi
 posuisti eum, & ego eum tollam.* Nihil
 deerat ad omnem ebrietatis signifi-
 cationem præter hæc verba. Suspicata
 hortulanum esse à quo rogabatur,
 respondet, *Si tu sustulisti eum.* Aperi-
 ret quem quærebat, & responderet
 hortulanus, verùm amoris hæc sunt.
 Eadem in alia reperies, *Adiuuro vos, si* Can. 5.
*inueneritis dilectum meum, vt nuntietis
 ei, quia amore langueo.* Respondent ro-
 gatae, *qualis est dilectus tuus, quia sic ad-
 iurasti nos?* reddit illa, *Dilectus meus
 candidus & rubicundus.* Credas orbe
 toto candidum vnum esse & rubi-
 cundum. Nihil hic nouum. Non a-
 lium præter dilectum suum nouit a-
 mans. Illi soli oculos habet, ignorat
 alios. Ad iunt quas adiurauerat; quò
*abiit dilectus tuus, & quæremus eum te-
 cum?* quibus illa, *Dilectus meus descen-* Can. 6.
dit in hortum suum ad areolam aroma-
 R tum,

tum, ut pascatur in hortis, & lilia colligat.
 Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi,
 qui pascitur inter lilia. Quasi orbe toto
 nemo descenderit in hortum, ut lilia
 colligat præter amantis huius dile-
 ctum.

Frustra prudentiam quærimus in
 amante. Inspicè, maximè dum men-
 tis illi ebrietas in summo est. Nihil
 audies, nisi hic suspiria altè ducta, ibi
 lachrymas per singultus tamquam
 saxa cadentes, alibi inter mortuas
 voces, & in ipsis dentibus occisa ver-
 ba, aut inter ipsa labia in incertum
 natantia. Sequitur nunc corporis in-
 statio, ac tamquam ignibus actis, ni-
 quies & tranquillitas magna, ac que
 si delinquentis animi exordia; acce-
 dit rubor: & præcordiorum æstus
 & inlatentes flammæ vultus testifi-
 tur. Succedit his pallor, aut antecur-
 rit etiam, amicus amoris color, cum
 desiderio amantis languet & fatiscit
 anima. Nec aliud iam audis præter
 anhe-

anhe-
 etum
 nata
 bus v
 tium
 es? ô
 godil
 ô ven
 Lang
 amor
 malis
 vox tu
 tua de
 meus
 num r
 Quan
 quan
 do dab
 trodu
 tio; qu
 tim? f
 auida
 ti. Ga
 volup

anhe-

anhelum pectus, ora pallentia, deie-
 ctum vultum, oculos lachrymis in-
 natantes, intercurrunt in his omni-
 bus voces, quales solent esse aman-
 tium, Vbi es? dilecte ex millibus vbi
 es? ô quando! longa mora amanti! e-
 go dilecto meo, dilectus meus mihi.
 ô veni. Osculetur me osculo oris.
 Languo. Quousq; ludis amantem
 amor? fulcite me floribus, stipate me
 malis, quia amore languo. Sonet
 vox tua in auribus meis, vox enim
 tua dulcis, & facies tua decora. Amor
 meus, dulcedo mea, mel meum, vi-
 num meum, oculis mihi carior meis.
 Quando iungar tibi amor meus?
 quando miscebimus oscula? quan-
 do dabis vbera sitiienti? quando in-
 troduces in cellam vino plenam? si-
 tiens; quousque non leuas miseram si-
 tim? fameo. Quousque non explas
 avidam famem? dulcis amor aman-
 ti. Gaudium meum, delitiæ mea,
 voluptas mea, amor meus, casti
 R 2 cordis

cordis castus amor, animæ pars altera
 mea, & tota iam mea. Te colo, te
 veneror dilecte mi electe ex millib?
 Deus cordis mei & omnia, quid
 quæro extra te? aut quid quæro sine
 te? moriar seculo, viuam tibi. Phi
 munde, quousque me tenes constri
 ctum tibi? phi caro, quousq; viuam
 irretitus tibi? ite illecebræ & quid
 quid seculum honorum spondet ca
 pitis mei corona Deus, purpura mea
 amoris mei gemma, gemmæ mea
 annulus, annuli mei aurum. Quam
 diu me tenent hæc vincula? ô quan
 do illigabor tibi? quando infigar
 casti pudoris oscula? quando pot
 bor vino tuo? inebriabor musto tu
 quando castus castis dffundar v
 ribus? sat seculo & vitæ datum. A
 nimis etiam multum. Disrumpe h
 carceres, vt purior spiritus iungat
 tibi. Quousque immotior expect
 tioni tuæ? quamdiu nuda currum
 vota? quid frustraris amantem co
 spect

spect
 chy
 meu
 nicu
 mnia
 à te?
 tibi?
 bus,
 lite:
 amie
 taber
 caro
 lum r
 næ el
 rosa!
 spina
 mea
 gata!
 ego f
 nem
 rum
 vicar
 & si i
 tuo q
 spect

spectu tuo, tot modis desiderato? la-
 chrymæ ubi estis? gloria mea, decus
 meum, amantis animæ solamen v-
 nicum. Veni, propera dilecte mi, o-
 mnia paravi tibi. Quis me separabit
 à te? quando adnexus cruci configar
 tibi? quando pedes pedibus, mani-
 bus, configam manus? quando latus
 lateri? ô manus, ô pedes, ô nimis
 amicum mihi latus! figamus hic
 tabernacula amor meus. ô vulnera!
 caro mihi antè omnia pignora, cæ-
 lum meum! ô tandem! ô caput, ô spi-
 næ elicituræ rosas! odoratæ ô nimiū
 rosæ! carpe anima mea, quid vereris
 spinas? non eunt sine spinis rosæ. ô
 mea columna nobili purpura varie-
 gata! quis me alligabit tibi? vt scindar
 ego flagellis pro te, fundam sangui-
 nem pro te amor meus? vt Iudæo-
 rum satiem rabiem pro te! ô quando
 vicarium hoc corp⁹ supponam tuo?
 & si in viridi ligno hæc fiunt, in mor-
 tuo quid fiet? ô horti areolæ aroma-

R 3 tum

tum amanti animæ, in quibus pas-
 car, in quibus sudorum lilia, lachry-
 marum violas, sanguinis colligam
 rosas. Fortunata ô mihi vinea quàm
 benè floruit vinea mea, quàm diues
 germine, botrus Cypri dilectus
 meus mihi. Fasciculus myrrhæ dile-
 ctus meus mihi, inter vbera com-
 morabitur. Manus tuæ stillauerunt
 myrrham, & pedes tui pleni myrrhæ
 probatissima, latus tuum distillauit
 myrrham primam. Comedite amici
 & inebriamini ab ybertate lateris de-
 lecti mei.

His similibus vé per suspiriosa in-
 terualla prolatis, nullo verborum
 aut sententiarum nexu amantem
 amorem sui prouocat. Et exuta sa-
 reuerentia & verecundia, in audacia
 prorumpit verba. Hic audias querelas
 voces, & momento blandientia
 hic audaces & præpoperas. Ibi timor
 ris: alibi amoris plenas. Hic multa
 promittentes & sponsonibus locu-
 pleto

pletes: alibi verecundas & trepidantes. Hic languentis animi & quales solent esse amore delinquentis; ibi robore plenas, & tota quod dicunt anima, & sanguine prolatas. neque vires inter hæc metitur suas amor, nec sexuum discrimina nouit. Omnia & audet & spondet. Exemplum habemus in hac amante. Cùm diceret, *Si Iob. 20.*
tu sustulisti eum, dicito mihi, vbi posuisti eum, & ego eum tollam. Non vides obliuiscam sexus viriumque suarum? audax dictam. Quid si inter prætorianos milites adeoque in prætorio ipso? ego illum tollam. Quid si circumfessum ignibus, & in media Babylonia fornace? ego flammam inuolabo. Quid enim mihi noceant flammæ, quæ maioribus ardeo flammis? ego illum tollam, quid si in profundo maris? quò mihi fluctus? an non melior iam Israël? secabo maria. Ego illum tollam. Potuit Elias, potuit Elizæus, & non poterit hæc amans
 R 4 anima?

anima? ego illum tollam, quid si inter tigrides & leones? quò mihi feritas & dentium rabies, aut barbara ungularum laceratio? maior his omnibus amor est. Ego illum tollam. Potuit David, potuit Samson, potuit Banaias, siue in tutelam gregis, siue in hostium vindictam. Et non poterit amor? ego illum tollam: etiam è faucibus rabidæ tigridis & leonæ. Ego tollam. Quid si mediis claudatur exercitibus, hic sæuientis Herodis, ibi minitantium Romanorum? per medias transcurram acies. Ego illum tollam. An si olim tres robustissimi exercitus David per medias Philistinorum acies aquam de cisterna Bethlechem sitienti adferre Regi, & non audeat amor? ego tollam. Quid si in elephante exercitus circumfuso? ego illum tollam. Potuit Eleazar filius Saura per medias irrumperè legiones, & in conciso bestiaæ vtero sepeliri; & minora audebit

amor

amor; ego tollam. Quid si gigantum
 custodia commissus? ego illum tol-
 lam. Cadere pastorali funda potuit
 Goliath, Banaia virga Ægyptius,
 Iesibenob Abisai ferro, alterque
 Goliath Heræus Adeodati dextera,
 & Ionathæ filii Samaa ille senos in
 manibus pedibusque digitos habens;
 & inferiora poterit amor? ego tol-
 lam. Tu mulier tolles? sexuum dis-
 crimina ignorat virtus. Audet mu-
 lier vidua Assyrium demetere caput
 præualido exercitu circumfessa; au-
 det Iahel vxor Haber Cinæi Sifaræ
 cerebrum conterebrare clauo; & ca-
 stus quid non audeat amor? cadit
 mulieris manu & molæ fragmine
 post septuaginta fratrum suorum
 cædem, Abimelech, cadit alterius
 consilio Seba filius Bochri, & eximi-
 tur Abela obsidione Ioab; & quid
 non poterit amor? etiam in inferno
 si condideris amati corpus, ego tol-
 lam illud. Nam quid inferorum ad

amoris ignes? sæuiant dæmones, &
quidquid inferis torquet pœnarum;
si amor viscera occupauit, molles illi
rosæ tormenta sunt, violæ & sparsa
lilia campis.

Nec mirabimur hos animos, si ce-
gitauerimus, non suis se amantem
sed amati metiri viribus. Cùm enim
in amore nihil reclusum, sed com-
munia amantium sint omnia; quis
mirabitur audacia in muliere verba,
quæ amoris sui vires dum adnume-
rat suis, quid non audeat, quid non
possit? rideant conatus hocce, qui
cumque seculum sapiunt. Neque e-
nim de seculi prudentia veniunt hæc
vota; inimica illa Deo est. Cælona-
ta sapientia hæc est, ignorata terris.
Quæ stulta mundi elegit, coronan-
da cælo.

Neque diutius frustratus amora-
mantem est, nec anxiam hanc sus-
pensamque mentem amore suo fa-
ciam tenuit diutius. Inde illa amica

vox

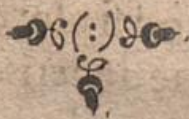
vox, *Maria*, qua vna reddita lux oculis cæcitate pulsa. Et illa, *Rabboni*, hoc cene amare est fallere amantem? dulces post oscula fraudes, dulciora post fraudes oscula. *Noli me tangere*. Hoc cene frui amore est? iterum né fugam, & iterum hortulanus? aut administratorii spiritus? iterum né monumentum, ploratus & densata inter lachrymas suspiria, &, *Nescio vbi posuerunt eum? cui Dominus, Nondum ascendi ad Patrem*. Ibi in plenum amore frueris tuo. Hic mistus lachrymis amor est, & mæroribus tamquam absynthio temperantur dulcia. Nec vniuersum capit amorem mēs corporis huius arctata vinculis. Vbi se diffuderit in plenum celi diem, optatis frueris amplexibus amoris tui magni. Nunc perfer & obdura. Veniet dies cum totus coniungar tibi, tota tu mihi.

Eueniant hæc è diuite & amica spōsione tua mihi amor meus. Nolo

te

te in monumento mortuum. Sed nec hortulanum amo, nisi in illa voce tua, *Maria*. In sonet hæc auribus meis, repleatque hanc animam dulcedine amoris tui: vt amarescat mihi quidquid huic seculo dulce inimicum tibi est. Da mihi seculo huic mori & viuere tibi, & tibi soli. Pereat hæc caro, vt anima viuat tibi, moriaturque mihi mundus & ego mundo, vt tu mihi, & ego viuam tibi. moriar honoribus, opibus, carni, vt viuam tibi. Tu mea vita. reliqua omnis mihi vita mors est, & amarior morte mors est. Tu vita mea. Viuam hac vitam iam mea. Nam qua vixi, non agnosco meam. Nouercalis hæc vita est, & mors verius quam vita. Tua vita, vita est, & sola vita. Reliqua omnis de morte, & de morte æterna vita est. Fruar vita tua amor meus, quæ sola mortem nescit, sola dominatur morti. Da vt vita viuam tua, vt viuam semper; non moritur ille qui
vita

vita viuit tua, non viuit ille, qui vita
 caret tua. Viuam tibi peccato mor-
 tuus. Virtuti viuam, vitiis mortuus.
 Miseranda peccatorum vita, æternæ
 morti sociata, infelix vitiorum vita.
 æternis ignibus animata. Fortunata
 vita tua. amor meus, æternæ vitæ
 maritata. Beata virtutum vita æter-
 na sobole fœcundanda. Reple hac
 me vita, vt cum Maria tua æternùm
 viuam tibi, nec alia quàm vita tua,
 æternùm viuam tibi. Nolo vitam
 hanc meam. Nimis ô diu vixi mea,
 viuam tua, & æternùm viuam tua a-
 mor meus, vt vna iam fit vita mea
 & tua, verius tua & mea, & æternùm
 tua & mea amor meus, æter-
 nùm meus.

CAP.

398 CAROLI SCRIBANI
CAPVT IV.

*Ad apparitionem factam disci-
pulis euntibus in E-
maus.*

LUC. 24. **D**V^M fabularentur duo è discipulis
Domini, & secum quererent, ipse
IESVS appropinquans ibat cum illis. Oculi
autem illorum tenebantur, ne eum agnos-
cerent. Et ait ad illos, Qui sunt hi sermo-
nes, quos confertis ad inuicem ambulantes,
& estis tristes? Quis ponat amori mo-
dum, aut terminos circumdabit a-
mori? interminus est, nec certis clau-
di limitibus potest amor. Non ma-
gis quàm si maria pugillo conclu-
das, aut fluctus illius manu tempe-
res. Non arctatur amor termino. ca-
lum illi sedes est, & terra scabellum
pedum. Quòd si plures etiam terra-
que cælo: que dederis, occupabit a-
mor. Mille da; mille occupabit. Ter-
rasque; cælosque transuolabit omne.
Maria si opponas; ridet maria, &

vno generoso saltu transfiliet maria.
 Valles & propugnacula obiciēs?
 tamquam vento paleam diffudit,
 quidquid hic firmum validumque:
 etiam montes & rupes deuerret tan-
 quam scopis, aut secundarum anale-
 da mensarum. Castra ostendes &
 militarem manum? meministi An-
 geli illius, qui percussit in castris Assyrio- 4. Regi
 rum centum octoginta quinq; millia, no- 19.
 ēte vna? potentior mille modis a-
 mor est. Et vno ferè obtutu robu-
 rissima sternit: ac fulminis ferè mo-
 re in validissima ruit. Exempla nos
 docent: peccatrix erat Magdalena,
 & è nobilissimis vna; & momento,
 lachrymis coepit rigare pedes eius, & capillis Luc. 7.
 capitis sui tergebat, & osculabatur pedes
 eius. Publicanus erat alter, & à longè Luc. 18.
 stans, nolebat nec oculos ad calum leuare,
 sed percutiebat pectus suam dicens: Deus
 propitius esto mihi peccatori. In telonio
 sedet vnus, & audit, sequere me. Et surgēs Mats.
 secutus est eum. Publicanorū princeps
 ad

Luc. 19. ad hæc verba, Descende, quia hodie in
 domo tua oportet me manere; festinans de-
 scendit & excepit illam gaudens. Et ad-
 dit: Venit filius hominis querere, & sal-
Act. 9. uum facere, quod perierat. Iam ille spiri-
 minarum. & cecidit in discipulos Domini,
 vt audiuit vocem: Saule Saule quid
 persequeris? cadens in terram, tremens
 ac stupens dicit: Domine quid me vis face-
 re? & Dominus ad eum: Surge & ingrede-
 re ciuitatem, & ibi dicetur tibi, quid te o-
 porteat facere. Iam Petrus post tertiam
 negationem iureiurando firmatam,
Matt. 26. & galli cantum egressus foras fleuit a-
 mare. Cùm, Luca teste, respexisset il-
Luc. 22. lum Dominus. Et Dauid Rex ad cõ-
 minatoriam vocem Prophetæ Na-
2. Reg. 12. than, Peccaui Domino, & ieiunauit in
 iunio, & ingressus seorsum iacuit super
 terram. Et Ezechias ad verba E-
4. Reg. 20. saia Prophetæ, Morieris & non viues,
 fleuit fletu magno. Et antequam egredere-
 tur Isaias mediam partem atrii, factus est
 sermo Domini ad eum dicens: Reuertere
 & dicitur

& dic Ezechia duci populi mei. Hac dicit Dominus Deus Dauid patris tui, Audiui orationem tuam, & vidi lachrymas tuas, & ecce sanavi te. Et addam dieb. tuis quindecim annos: sed & de manu Regis Assyriorum liberabo te. Denique ille potens in verbis, Nisi mittam digitum meum in locum clauorum, & mitta manum meam in latus eius, non credam; vt primùm audiuit loquentem Dominum prorumpit in hæc verba: Dominus meus & Deus meus. Cuius h. cimperia sunt nisi amoris? qui & domat audaciam Thomæ, & purpuram in Ezechia docet flere, & diademata in Dauide collidit terræ, & in Petro fletum prouocat amarum, & in Paulo frangit minas, & in publicanorum Principe iniustè partorum imperat restitutionem, & in Matthæo opes docet contemnere, & in publicano pectora tundere, & in Magdalena pedes lachrymis rigare, capillis & osculis tergere.

Ioh. 20.

Magna

Magna vis amoris. Hæc eadem docet euntes in Emaus cum curarum & mœroris pleni & à fide tantum non naufragi hererent dubij, maximeque in his verbis, *Nos autem sperabamus, quia ipse esset redempturus Israel,* docentur à Domino per Mosen & Prophetas: vt discas miserantis Domini dexteram, pronamque in mœroribus prostratos. Ille cæli terræque conditor Deus ad dubiam discipulorum de fide sermocinationem miscet se medium, audit, docet. Nec finem facit, donec pulso frigore incalcescat qui in tepuerat amor. Fugitæque incredulitatis nube, que confepultam intexerat fidem, diem animo redderet; nec ante peregrini deponit personam, quam naufragantes has animas felix nauclerus in veritatis deduceret portû. Vt primum proinde in tutum subducta nauis, resederunt venti, & detumescente

Auctu

fluctus malitiam promiserunt *fixit*
se longius ire. Non quòd abesse vellet,
 cuius deitæ esse cum filiis homi-
 num: sed quòd vehementiùs etiã
 accendere in iis vellet amoris flam-
 mas denso antè incredulitatis pul-
 vere consepultas, optareq; in aper-
 tum prorumpere hunc ignem, nec
 diutius cinere suo contineri. Ad quæ
 non abiicit se amor? non abiiceret,
 nisi amor esset. Immiscet se socium
 mœrentibus; induit personam pere-
 grini; perfert dubiam fidem, & flu-
 ctibus etiã sorberi proximam; fin-
 git itinera maiora, & patitur se ab-
 duci ad idem hospitium, eandem
 mensam. Hæc amor. Ille nimirum
 qui illum eduxerat cælo, è sinu sum-
 mi Parentis in Virginis sinum, qui
 virgine fouerat reddideratq; vtero,
 lactauerat vberibus, virgineque pa-
 uerat lacte, induerat carne, & hor-
 tulari forma, nunc etiã peregrini
 vestiit;

vestiit;

vestiit; nec dedignatur hospitium,
 qui non dedignatus fuerat vterum,
 non sputa, clauos, lanceam, & quid-
 quid improbitas comminisci potuit
 in dedecorationem. Suauia hæc a-
 manti sunt dummodo potiatur a-
 mato. Dulce nimirum illi per flagra
 & vulnera, vincula & carceres frui a-
 mato, tanto ardentius amaturus,
 quanto per duriora potitus amato
 fuerit. Quid? Serpens, fitis, ardor, a-
 rene, dulcia fuerunt posteritatis glo-
 riam consideranti; vitulantem vide-
 re dexteram & foculo suo iam oleū,
 dulce; cum plūs amor patriæ arde-
 ret intus, quam ignibus quæ felle-
 rat dextera; & dulce dolium tere-
 bratum clavis: patrius nimirum re-
 tuderat aciem amor, tamquam mal-
 leo, vt instratos crederet pluma; &
 cælesti amori nostro non dulcescent
 amara, & suauia erunt felle natantia
 ignes & forcipes, rotæ & tranfactus
 per medium hominem stipes suaue-
 ludii

AMOR DIVINVS. 405

dii illi sunt, rosæ & violæ, & instratæ
plumæ; areola aromatibus confita.
Tot hoc millia docuerunt è crati-
cula & fornacibus, non viri robore
& ætate pleni, & durioribus assueti,
dandisq; & accipiendis vulneribus
nati; sed virgines puerique, necdum
alteram ætatem ingressi. Quo magis
veneremur amorem tantorum ope-
ratorem.

Veneror te amor meus, eoq; ma-
gis quò in discipulis tuis doceor et-
iam compelli te velle, cum abeun-
tem manere cogerent. Grata amori
coactio, semper cogi vellet, vt sem-
per adhæreret amato. Nec vinci se
dolet, & vtrò etiam fatetur. Hinc il-
la verba amore rapti, *Quàm pulchra es. Cant.*
amica mea, quàm pulchra es! & macula 4.
non est in te. Quid? quòd & vulnera
fateatur; vulnerasti cor meum soror mea
sponsa, vulnerasti cor meum, in vno oculo-
rum tuorum, adeoque in vno crine colli-
tui. Et manus etiam in vindictam &
fanguis

Exo. 32 sanguinem abituras dimitti rogat,
 Dimitte me ut irascatur furor meus con-
 tra eos, & deleam eos, faciamq; te in gen-
 tem magnam. Potens amor. Concede

mihi amorem hunc qui potes Deus.
 Et permittite ut cum discipulis tuis

Cant. 3 compellam te intrare, donec introdu-
 cam te in domum matris meae, & in cubi-
 culum genitricis meae: in medium nimi-
 rum tabernaculi cordis mei. Hoc-

nim mater mihi genitrixque cogita-
 tionum tibi placentium. Beatum, si

perennis mater, æternoque gravi-
 dum foetu semper pariat æterna fec-
 unditate felix; nec dimittam te, do-

nec benedixerit mihi anima tua in
 fractione panis, panis caelestis amo-

ristui, quo vno vivat hæc amansa-
 nima æternum pane tuo pasta om-

niemque iam contemnat ci-
 bum extra te & te v-

num.

CAPVT V.

*Ad apparitionem Apostolis
factam.*

CUM sero esset vna Sabbathorum, & Ioh. 20.
 fores essent clausæ, vbi erant discipuli Luc. 24
 congregat, propter metum Iudaorum, ve-
 nit IESVS & stetit in medio eorum, & di-
 xit eis: Pax vobis. Ego sum, nolite timere.
 Conturbati verò & conterriti, existima-
 bant se spiritum videre. Et dixit eis: Quid
 turbati estis & cogitationes ascendunt in
 corda vestra? videte manus meas & pedes.
 quia ego ipse sum. Palpate & videte. Nul-
 la quies amori est. Quærit vbi exe-
 rat iacula sua, & oportuna vulneri-
 bus captat loca. Felix anima amoris
 telo confossa, vulneribus faucia, la-
 chrymis, sudoribus, sanguine lota!
 & ferè à mœroribus hæc vulnera
 veniunt. Captat enim amor com-
 modum vulneri tempus. Nec a-
 liud magis opportunum, quàm
 cum

cum tantum non oppressa & impulta mœroribus iacet anima, consilii gnara; sed mœroribus non mundi, non opum, honorum, voluptatum. Inimicum hoc tempus amoris est, æmulationibus, inuidentiæ & odiiis natum, & ad interitum ducens, ultimamque rerum desperationem. Procul hæc ab amoris domo. Alios ille spondet honores, voluptates, o-

Luc. 12 pes cælo reponendas; *thesaurum non deficientem in cælis. Quò fur non appropriat, neque tinea corrumpit.* Nam de diuitibus huius seculi habemus illud

Luc. 6. Domini: *Væ vobis diuitibus, quia habetis consolationem vestram. Facilius est camelum per foramen acus transire, quam diuitem intrare in regnum cælorum.* Et illud

1. Tim. 6. Apostoli: *Qui volunt diuites fieri, in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia & nocua, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas. Quam quidam appetentes*

tentes, errauerunt à fide, & inferuerunt se
 doloribus multis. Tu autem ô homo Dei,
 hac fuge. De opibus verò & honori-
 bus illud Iacobi: *Glorietur frater hu- Iac. 1.*
 milis in exaltatione sua, diues autem in hu-
 militate sua, quoniam sicut flos sceni tran-
 sibat. Exortus est enim Sol cum ardore, &
 arefecit scenum, & flos eius decidit, & de-
 cor vultus eius deperit: ita & diues in iti-
 neribus suis marcescet. Et illud Isaïæ: O- *Isa. 40.*
 mnis caro scenum, & omnis gloria eius
 quasi flos agri. Exsiccatum est scenum, &
 cecidit flos, quia spiritus Domini sufflauit
 in eo. Et in eandem sententiam Pe-
 trus: *Omnis caro vt scenum, & omnis glo- 1. Pet. 1.*
 ria eius tanquam flos sceni. Exaruit sce-
 num, & flos eius decidit. Hinc monet a-
 pud Ieremiam Dominus: *Non glorie- Ier. 9.*
 tur sapiens in sapientia sua, & non glorie-
 tur fortis in fortitudine sua, & non glorie-
 tur diues in diuitiis suis: sed in hac glorie-
 tur qui gloriatur, scire & nosse se, quia
 ego sum Dominus, qui facio misericor-
 diam & iudicium & iustitiam in terra.

S Al am

Aliam gloriam æternum perennam
 Apoc. 3 turam habemus in Apocalypsi: Qui
 vicerit vestietur vestimentis albis, & non
 delebo nomen eius de libro vite, & confitebor
 nomen eius coram Patre meo, & coram
 Angelis eius. Qui vicerit, faciam illum
 columnam in templo Dei mei, & foras
 non egredietur amplius: & scribam super
 eum nomen Dei mei. Qui vicerit, dabo
 ei sedere mecum in throno meo: sicut &
 ego vici, & sedi cum Patre meo in throno

Danel. eius. Et apud Danielelem: Fulgebunt
 12, quasi splendor firmamenti, & quasi stelle
 in perpetuas æternitates. De voluptate

Eccl. 19 monet Ecclesiasticus: Vinum & mulieres
 apostatate faciunt sapientes, & arguent
 sensatos, & qui se iunxit fornicariis,
 erit nequam: putredo & vermes hereditabunt
 illum, & extolletur in exemplum maius,
 & tolletur de numero animarum

Rom. 8. eius. Et Paulus: Prudentia carnis
 est, prudentia autem spiritus vita & pax
 quoniam sapientia carnis inimica est Deo.
 Qui in carne sunt, Deo placere non possunt.

AMOR DIVINVS. 411

sunt. Si secun dūm carnem vixeritis, mo-
riemini; si autem spiritu facta carnis mor-
tificaueritis, viuetis. De continentia Sap. 4.
verò eleganter Sapiens: Quàm pul-
chra est casta generatio cum claritate!
immortalis enim est memoria illius: quo-
niam & apud Deum nota est & apud ho-
mines. Cū n̄ præsens est imitantur illam:
& desiderant eam. ūm se eduxerit, & in
perpetuum coronata triumphat incoin-
quinatorum certaminum pramium vin-
cens. Et incorruptio facit esse proximum
Deo. Sap. 6.

Quare non amat amor diuitia-
rum, dignatum seculi aut volupta-
tum mœtiores concupiscentia na-
tos; opum ipse, honorum ac volu-
ptatum contemptor vindexq; acer-
rimus. Amat verò mœtiores casto a-
more genitos, cū mens amore lā-
uens, grauiq; illius vulnere faucia-
luerit amorem suum, qui solus vul-
neri mederi potest; tacitaq; per-
mica silentia, densata inter suspi-
ria

ria lachrymis, suauè fluentibus, votiuis amorem suum precibus, non tam ore quàm corde prolatis, pro-uocat cùm de illius absentia mœsta nullum admittit consolatorem, solius illius dextera leuanda; cùm exarescit siti, nec pocula tamen vlla nisi de illius torcularib. haurit; cùm macescit fame, nec cibum alium quàm illius manibus temperatum admittit; cùm eneclata propè frigoribus, solius amati exalescit ignibus; cùm seculi flammis accensa & mœrens, solius amoris sui fontibus reparatur cùm decumanis agitata fluctibus celo terraque minitantibus tabulam uigans, solius amoris sui nauibus optatum portum sperat. Languescit interim, votiui que mœroribus pulsata amoris sui fores, si forte adiat, & querulas admittat voces, leturque dilectam suam ingenti uere lassam.

Et sanè quid respondeat amor

manti, cūm medicam illius implo-
 rat manum, telo illius faucibus? antè
 vulnus altè per præcordia haustum
 non mirum fors fuerit non occurre-
 re, licet vocatum; vulnere accepto,
 durum. Quamquam & vltro occur-
 rat, & fores pulset, Cūm non semel
 ipse questus inclamet, *Ecce sto ad ostiū* *Apoc. 3*
& pulso. Si quis audierit vocem meam, &
aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum,
& cenabo cum illo & ipse mecum. Et a-
pud Matthæum: Quoties volui congre- *Matth. 23.*
gare filios tuos, quemadmodum gallina
congregat pullos suos sub alas? & noluisti.
Apu. I. Iaiam verò: Quid est quod debui *Isa. 5.*
vltra facere vinea mea, & non feci? quid?
quòd claustrorum impatiens, impa-
tiens moræ, ianuis ingrediatur clau-
sis? factum in Apostolis, quos Iu-
daeorum metus incluserat domi. In
quorum medio amicum illud incla- *Ioh. 14.*
mat: Pax vobis. Cūm antè dixisset: Pa-
cem relinquo vobis, pacem meam do vobis:
non quomodo mundus dat, ego do vobis....

Isa. 57. Impii autem quasi mare feruens, quod
 quiescere non potest, & redundant flu-
 idus eius in conculcationem & lutum. Non
 est pax impiis, dicit Dominus Deus. Pax
 hæc mundi est tot sponsionibus lo-
 cupletata, momento hic finienda, &
 infelici ô nimum æternitate clau-
 denda; miserandaque in Epulone
 vicissitudine denunciata, & in illo

Job. 16. Domini apud Iohannem: Plorabit
 & flebitis vos, mundus autem gaudebit
 vos verò coneristabimini, sed tristitia ve-
 stra vertetur in gaudium, & gaudium ve-
 strum nemo tollit à vobis. Miseranda
 mundi pax infortunato orbe toto
 primorum interitu funestata, quam
 diues sponsionibus; rebus inanis
 rides. Sed super interitu tuorum
 blandiris & mordes, & inter oscula
 ferrum stringis; mella porrigis fellis
 temperata, electibilibus quibusque
 venena miscens. Mentiris matrem
 animus nouercam loquitur; & in
 amico vultu, inimica mens later; sicut

oliva

olluæ ramo, rotæ & secures. Sed & vina tua toxico madent; & qui auro, aconito se proluunt tuo. Et cui non magnorum mentita tranquillitatem, laqueum parast? cui non regno proculcatio adnata? cui non diademati miles & carnifex? cuius non purpuræ vulnera & sanguis? ludis inhumanis. Solisque sponſionibus fecunda, steriles largiris arenas, & emarcidos campos, Gelboë montes. Quod si qua quies infederit animo, tantis illam circumstrepis terroribus, vt caruisse dulcius quàm possedisse sit. Etiam inter mensas, vira, pocula, & coniugalem torum exsurgunt metus. Et quoties sollicitudo à fratre, filiis, coniuge nata? quàm sæpe vnus vteri ferro natarunt campi? & non maduetunt filiorum dextræ; non in coniuge sceminea manus? to exemplis regnorum omnium docti sequimur mentientē. Iterumque fraudes & doli; & iterum fides.

iterum vulnera & sanguis; & credimus. Iterum pocula & mensæ, iterumque venena; & credimus. Iterum tiaræ & dignitates, & mors præforibus; & fidem reperiunt. Nimirum steterunt aliqui. Inter tot millia pauci. Inter tot mensæ vnius patinas, vna veneno intacta. inter tot cesorum millia, vnus aut alter fuga quam virtute felicior sine vulnere stetit. Inter tot cadentium myriades vnus fors octogesimum annum attigit. Nec multitudinis memores ludimur in vno. Fatui! Quousque tam stolidis præbemus aures? ad veram pacem amore natam flectamus animus. Vnum si à tot millibus hæc decepit, causam nullam dico. Si nullum spe sua frustrata est, si maiora sponsionibus dedit, si nullæ tot seculis intercurrerunt fraudes, nulli luserunt doli, venena nulla, sanguis nullus, proculcatio & præcipitia nulla, quid heres anime? tot exemplorum millia fidem

fidem testantur. Quid dubitas? ha-
 bes ab hostili agmine testes, & men-
 titæ pacis suæ dolo circumuentos. Hi *Sap. 5.*
 sunt quos habuimus aliquando in derisum,
 & in similitudinem improperii. Nos in-
 sensati vitam illorum aestimabamus insa-
 niam, & finem illorum sine honore. Ecce
 quomodo computati sunt inter filios Dei,
 & inter sanctos fors illorum est. Ergo erra-
 uimus à via veritatis, & iniustitiæ lumen
 non luxit nobis, & sol intelligentiæ non est
 ortus nobis. Lassati sumus in via iniquita-
 tis & perditionis, & ambulauimus vias
 difficiles, viam autem Domini ignorau-
 imus. Quid nobis profuit superbia? aut di-
 uitiarum iactantia quid contulit nobis?
 transferunt omnia tamquam vmbra, &
 tamquam nuncius percurrens, & tam-
 quam nauis, quæ pertransit fluctuantem
 aquam; cuius cum præterierit, non est ve-
 stigium inuenire, neque semitam carinæ
 illius in fluctibus: aut tamquam auis quæ
 transuolat in aëre, cuius nullum inueni-
 tur argumentum itineris, sed tantum so-
 nitus.

nitus alarum verberans leuem ventum, &
 scindens per vim itineris aërem, commotis
 alis transuolauit, & post hoc nullum si-
 gnum inuenitur itineris illius: aut tam-
 quam sagitta emissa in locum destinatum di-
 uisus aer conuincit in se reclusus est, ut igno-
 retur transitus illius. Sic & nos nati conti-
 nuò desuimus esse, & virtutis quidem nul-
 lum signum valuimus ostendere: in mali-
 gnitate autem nostra conscripti sumus.
 Talia dixerunt in inferno, hi qui peccave-
 runt. Quoniam spes impij tamquam lan-
 nugo est, quæ à vento tollitur; & tam-
 quam spuma gracilis quæ à procella di-
 spergitur; & tamquam fumus, qui à ven-
 to diffusus est; & tamquam memoria
 hospitis vnius diei prætereuntis. Iusti au-
 tem in perpetuum viuent, & apud Domi-
 num est merces eorum, & cogitatio illo-
 rum apud Altissimum. Ideò accipient re-
 gnum decoris, & diadema speciei de ma-
 nu Domini. Quoniam dextera sua teget
 eos, & brachio sancto suo defendet illos.
 Errorem suum fatentur, luce & sa-
 pientia

pientia destitutos vias difficiles am-
 bulasse. Opes, honores, seculique
 reliqua tanto studio comparata;
 umbræ, nuncio, naui, aui & sagit-
 tæ fluctus & aërem secanti compo-
 nunt; spemque illam pacis magnæ
 Sapiens lanugini vento iactatæ, spu-
 mæ procella dispersæ, fumo vento
 diffuso, hospiti diei vnius comparat.
 Iustis autem mercedem æternam,
 regnaq; & diademata de manu Do-
 mini promittit.

Hæc est illa pax quam hodierno
 die Apostolis apprecatur Dominus,
 tanto scenore locupletandam, cæle-
 sti regno & diademate donandam,
 felici æternitate pariandam. Quis
 non amet hanc pacem, hic sollicitu-
 dine vacuam, ibi perenni mercede
 diuitē? hic in alta quiete vel ad Do-
 mini pedes cum Magdalena seden-
 tem, vel in agone cum Stephano
 stantem, vel in tertium cælum cum

S. 6 Paulo

Paulo raptam, vel in amoris sui sinu
cum Iohanne cubantem, vel cum
Petro, recens genitorum infantium
more, vberibus inhaerentem, vel
cum sponsa ad oscula prouocantem

Can. 1. *Osculetur me osculo oris sui?* Quis me
donabit hac pace, nisi largitor pacis
amor, qui pulsus cum Apostolis me-
roribus pacem hanc altiùs inferat a-
nimo, quàm vt illam vlla vis vento-
rum, vlla fluctuum rabies, vlla pote-
stas tenebrarum, non dicam euerte-
re, sed turbare possit, aut loco mo-
uere.

Et tamen pace etiam hac tanta de-
nunciata trepidatio adhaeret Apo-
stolis, nec excussus timor qui obse-
derat mentes. Mixtus hic amor du-
bitationibus stetit, cum & fraudem
vererentur, & praesentiam desidera-
rent. turbabantur ad inexpectatam
rei nouitatem; nec euenisse putant,
quod sperare vix auderent. Inter spem
proinde metumque penduli, dum
vouent

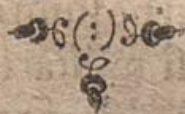
vouent & timent, amant & verentur, iactantur in incertum cogitationibus, nec fidere satis, nec diffidere ausi. Vidit qui amabat, & vt diffilaret hanc nubem, poneret fluctus, carnem & ossa palpanda ostendit: *Ad. Luc. 24.*
huc autem illis non credentibus, & mirantibus pra gaudio, dixit, Habetis hic aliquid quod manducetur? at illi obtulerunt ei partem piscis assti, & fauum mellis, & cum manducasset coram eis, sumens reliquias dedit eis. Gaudii magnitudo fidem aut ademerat, aut negabat, aut sanè infirmauerat. Ita quæ auidè optamus magna, ipsa magnitudine sua fidem minuunt, & suspensos admiratione, amore rei que amplitudine animos tenent. Ingeniosus omnis amor in mille se vertit formas, vt amatum in amorem sui trahat. Ingreditur dum metus morque infummo est, opportuno in discrimine solatio, ingreditur ianuis clausis, vt miraculo fidem adiuuet; apprecatur

catur pacem, vt beneuolentia alliaciat; palpandam præbet carnem, videntenda vulnera, vt tactum oculosque incredulitati admoueat doctores; comedit, vt familiaritate animos illorum firmet, metuq; ac veneratione pulsa, audentiores reddat.

Adiuua labantem amorem meum; amor adiuua tepentem, adiuua frigoribus concretum; vt accensus flammis tuis exurgat in ignes, qui nec frigora, nec ferrum metuant, crescatque copioso vbereq; fontium tuorum lapsu, in maria nullis aggeribus claudenda; exciteturque quadruanus hic iam Lazarus & fœtens in vitam nouam, dignam amoris meo. Saxa rupesque hic reperies præualidas, chalybeque & adamante firmiores montes. Fulmina tua quæ non robora sternent? detorque illa ab alto potenti tua dextera; & saxa iam nulla, & cera omnia. Excute tela ab amoris tui pharetra deprom-

pta, dextera iaculata; & chalybs iam
 nullus. Emitte solares tuos radios,
 nulla nube recludendos; & glacies
 iam nulla, nox nulla. Soluitur omne
 gelu, detenebrantur omnes noctes
 ad primi luminis tui splendorem.
 Displue cataractas cæli, disrumpe
 fontes abyssi tuæ amoris tui magni,
 & nulla iam ariditas, sitis nulla, quæ
 arentem hanc & exsuccidam tor-
 quet animam. Sed & præbe mihi
 vulnera tua vbera iam facta, memor
 Apostoli tui: *Sicut modo geniti infantes, 1. Pet. 2.*
rationabile sine dolo lac concupiscite. Ut
lacte rore tuo plenus, decantem il-
lud sponsæ tuæ, Exultabimus & leta. Cant. 1.
bumur in te memores vberum tuorum,
 purpureo lacte fluen-
 tium.

CAP.

*Ad apparitionem Thomae
factam.*

Ioh: 20. **N**ISI videro in manibus eius fixuram
clauorum, & mittam digitum meum
in locum clauorum, & mittam manum
meam in latus eius, non credam... Venit
IESVS ianuis clausis, & stetit in medio,
& dixit: Pax vobis. Deinde dicit Thomas:
Infer digitum tuum huc, & vide manus
meas, & affer manum tuam, & mitte in
latus meum: & noli esse incredulus sed fi-
delis. Respondit Thomas & dixit ei: Domi-
nus meus & Deus meus. Dixit ei IESVS,
Quia vidisti me Thomas credidisti, beati
qui non viderunt & crediderunt. Quid
ego hic primum, aut quid postre-
mum dicam? laudabo dubiam Tho-
mae fidem? non possum amabo for-
tia haec & quasi militaris cuiusdam
roboris plena verba, vt arbitretis ca-
taphracta? non audeo. Diffidentiae
an amoris sint, nescio. Expectatio-
ne an

ne an infidelitate plena, nescio. Ut iam nesciam amorné expresserit hæc verba, an dubia mens, nec satis alienis oculis, manibusque fidēs. Ita quæ ardentè optamus magna, vix fidem narrata reperiunt; nisi coram ipsi viderimus. Ac vix oculis fides sua stare solet; maximè si præter spem euenerint, si inexpectata. Tantam validè desideratarum rerum admirationè amor excitat, vix vt manibus ipsis credamus. Tenemus: & non rarè dubia etiamnum mens hæret. Hinc illa non in vno verba, Verene possideo? & post longi temporis moram, aut denunciata etiam mortem, siccitasque lachrymas quàm familiare illud parentibus, Tene teneo fili mi, lumen oculorum meorum? fallor? tene an alium teneo? tunc ille, animæ dimidium meæ? an ludit imago tu? Nam quoties oculi ludunt in filii vultu? quoties mixta timori spes surgit, & anhelum pulsat pectus?

ctus?

Etus? quoties inter amplexus & oscula, & natantia lachrymis ora, hæret etiam animus, tamquam intersperso dulcibus acore? nec sine metu repetuntur basia. Miscentur suavis amara. Et in magno gaudio modica intercurrit trepidatio, tamquam coniugatione quadam mellis & fellis. Nimirum miscentur amara suavis, & in summa lætitia, & quatenemus manibus, aliquid interlabitur, si non dubie rei, at nescio quid trepidationis, possessorumque rerum admiratio. Accidisse hæc credam Thomæ? vellem. Nam & amo Thomam meum. Nisi incredulitatis viderem argui à Domino, *Noli esse incredulus sed fidelis.* Et tamen non possum non amare Thomam meum. Quis non amet fidei sui ducem? & non maior mihi dux ad fidem Thomas quàm reliquorum prompta incredendo facilitas? Quid? quòd maior mihi etiam dux ad amorem? nam quò

quò ducant hæc verba, *nisi mittam
 digitum meum in locum clavorum, &
 mittam manum meam in latus eius*, nisi
 ad amorem? sed non hic barbarus
 quidam amor est, d' g'ito terebra e
 manus, manibus latus? non satis erat
 vidisse, lachrymis rigasse pedes, of-
 cula manibus impressisse, toto deni-
 que complexum corpore, nisi ite-
 rum clavi, iterum lancea? quis ex-
 pleat amorem? esuri? nullo cibo sa-
 turatur. Non si Assueri proponas
 menfas, aut superbas Regum dapes,
 solo hæc amore suo saturanda fame s-
 est. Sicut? non iam dicam fontes &
 flumina, sed propina maria, plus et-
 iam sitiet, si toto se proluat Oceano.
 Solo enim restinguenda hæc sitis a-
 more est. Opes amat & honores?
 nullo satiatur auro aut purpura, non
 orbe toto. Transuolat cælos cælo-
 rum, nec opib. nec imperio explen-
 dus: nisi ibi fruatur amore suo. Deli-
 tias & voluptates cogitat? fastidiosus
 amor

amor

amor est, ne vultu quidem perituras dignatur, & indignas illas arbitratur genere suo. Æternas cogitat, nec illas non nisi amoris sui æternas, castas, puras, à carne segregatas.

Amor ergo in Thoma trepidanti fidei animos suggessit, nec contentus oculos, manus ad mouere voluit. Arbitreris has vulnera & sanguinem sitire. Sed amoris vulnera, qualia sibi optabit quisquis amat. Pariari enim vt amore, sic sudoribus, vulneribus, sanguine exoptat. Nec quies animo, donec optatis fruatur amor. Quod si negatum; antè vitam ponet, quam destinata deferat. Mori enim illi certum, aut potiri. Lætusque per flagra & ignes, equuleos & craticulas, per picatam tunicam & forcipes, per ardentes laminas, fornaces, laqueos, bestias, lapides, ferras, secures inuolat in amatum. Et quid sentiat corpus in ignibus, in rota & cruce, cum animus in cælo est? cadauer cogita.

Yre

AMOR DIVINVS. 429

Vre & seca. & per mille tormēta, bo-
nemq; hominem suum mentiētem
mitte. Quid exspectabis? vocem do-
lorib. expressam, tormētis excussam?
idem in amante est. corpus cōmittet
ignibus, animam transfudit in ama-
tum. Quid sentiet corpus anima sua
viduum? viduavit amor. Exempla
tot orbe toto Martyrum nos docēt.
Calcant prunas rosas, perpluuntur
lapidibus violis, tunduntur fustibus
liliis, liquata perfunduntur pice vi-
no, constringuntur frigore rore, po-
tantur felle musto, sæuiunt flammæ
vnguenta. Fecit amor. Qui prunas,
lapides, fustes, picem, frigora, fella,
flammas mutauit in rosas, violas, li-
lia, vinum, rorem, mustum, vnguen-
ta. Ingens amoris vis, tam dissona,
tam mutuo momento commutare
pugnantia. Quid non potest amor?
etiam tenellę virgines puerique post
delassatas carnificum manus, rident
tyrannos, vt epulari credas, non ar-
dere,

dere,

dere, non secari; vt delitiis, non igni-
 bus circumfluere; vt basari, non à
 belluis morderi, non lacerari; vt in-
 stratos pluma, non fornacibus iace-
 re candentibus; vt vino non sulphu-
 re perfundi; vt floribus & ballamo,
 non liquato aspergi plumbo; vt
 gemma non spinis coronari; vt un-
 guento, non viua delibutos calce at-
 bitreris.

Omnia potest amor. Etiam infe-
 rorum flammis verteret in gaudia,
 æternisq; designatum locum sup-
 plicii in cælum. Vis magna amoris.
 Quid inaccessum amoris est, qui et-
 iam Deum verit in hominem? ve-
 riùs, Deum vestiuit homine suo, car-
 ne & sanguine Deum? ardebat hoc
 amore Thomas meus, sed asperso ci-
 nere. & dubia fauilla, quam & deuer-
 reret & discuteret amor. Discussit vt
 vidit amorem. Nec magno hic opus
 molimine. Vidit, credidit, amavit.
 Nec iam vltra paleæ: & pulsa nebula
 quæ

AMOR DIVINVS. 451

que eripuerat hunc solem. Sanè sub-
 duxerat oculis, solaribus repercussis
 radiis amoris magni. Non quòd a-
 mor non esset, aut exularet mentis
 ille Sol magnus. Nube tamen sub-
 terlabente contenebrauerat lucem
 aquilone iactatus vêtus. Vt primùm
 discussa nube redditus amor sibi est,
 magis etiam illuxit, hoc est, arden-
 tius amavit. Atque hinc illæ voces,
Dominus meus & Deus meus. Quod di-
 cis anime? non ingentis pectoris &
 amore ebrii hæc verba sunt? non hoc
 est digitum pedibus, aut lateri ma-
 num, est totum immittere homi-
 nem, totam animam iaculari in hæc
 vulnera. Ibi domicilium & taberna-
 cula figere, ibi tentoria & valles fir-
 mare, ibi arces & propugnacula eri-
 gere.

Fortunate ô nimium Thoma, *Quis Carth*
mibi det te fratrem meum sugentem ubera 8.
matris mee, vt inueniam te, non iam
foris, & deosculer te, & iam nemo
me

me despiciat, tamquam amore viduū,
 sed in domo matris tuę & meę? ibi me
 docebis quā suavis est amor tuus. Ibi
 iam non dabis pocula ex vino condito,
 & mustum malorum granatorum tuo-
 rum, sed amoris tui & mei propina-
 bis dolia, vineas totas, autumnos to-
 tos. Quā hilariter ibi conuiuabi-
 mur tu & ego? quā dulcia misce-
 bimus pocula tu & ego? non inebria-
 bimur ab vbertate vberum horum,
 vineę huius, musti huius optimi? o
 vina! o vbera amoris mei magni! quā
 dulcia miscebimus colloquia musto
 pleni, tu mihi, ego tibi, vterq; amor
 nostro, beate Apostole!

Felix dubitatio, quę te introdu-
 xit in hanc aromatum cellam. In-
 gar tantū tibi, vt odorato hoc per-
 pluar imbre. Nam quid reliqua ato-
 mata orbis terrarum prima, si coti-
 ponantur cum his amoris mei? veni
 Auster, & perfla odoratas has cellas,
 vt fluant aromata illius, vt perfun-
 damur

damur tu & ego magne Thoma, Felicia languenti animæ aromata, quibus fortunatior reuocetur vita, & vita viuat mens noua, beata tam fecundis odoribus: pasta, tam medico spiramine fota. Quanti hic virtutum omnium odorati ludent vapores? optata mistio tam potentibus amoris temperata manibus, in medio hortorum dilecti mei! pascamur hic inter castitatis lilia, inter humilitatis violas, patientiæ rosas, mortificationis myrrham; in hoc paradiso puniceorum & granatorum malorum munificentia amoris tui; in hac vinea virgines generante, in hoc nemore prudentiæ manibus confito, in quo illud occinam lætus, *Sub umbra illius Cant. 2.*
quem desideraueram sedi: & fructus eius dulcis gutturi meo. Quis dulcior amoris fructibus? beata anima, quæ his solis famem explet. Exple hæc meam dilecte mi desideratissimis amorum tuorum fructibus. vilescat quidquid

T alibi

alibi natum, tu solus animæ meæ ci-
bus tot votis opatus, tot suspiriis ex-
spectatus, tot lacrymis speratus: ma-
ximè inter hos amoris fontes, inter
torrentes fontibus, flumina torren-
tibus, fluminibus maria nata.

Quid hic deesse potest ad omnem
sitim leuandam? bibamus & inebrie-
mur magne Apostole ab vbertate
fontium horum. Repleamur à tor-
rentibus & fluminibus purpurei ro-
ris huius, innatemus huic maritu-
bro, amico sanguine purpurato, a-
mico nato. Bibamus & lætemur in
omnibus bonis amoris nostri. Læte-
mur & mundemur in hoc purpureo
amoris nostri balneo. Non verba il-

Isa. 44. lius sunt? *Deleui vt nubem iniquitates*

Isa. 1. *tuas, & quasi nebulam peccata tua. Et si*
fuerint peccata vestra vt coccinum, quasi
nix dealbabuntur: & si fuerint rubra quasi

Isa. 43. *vermiculus, velut lana alba erunt. Et il-*
lud: Ego sum, ego sum ipse, qui deleo ini-
quitates tuas propter me, & peccatorum

tuorum

tuorum non recordabor. Dele. & non recorderis in æternū amor meus: nam & miserationum tuarum non est numerus, nec obliuisci poteris infantis vteri tui, quem peperisti tibi in die partus tui magni durissimis obstetricantium clauorum & lanceæ manibus, memor verborum tuorum, Nū- *Isa. 49.*
quid obliuisci potest mulier infantem suū, ut non misereatur filio vteri sui? & si illa oblita fuerit, ego tamen non obliuiscar tui.
 Non obliuisceris amor meus. Maxime si cum Apostolo tuo in die vultnerum, die gloriæ & fontium semper viuentium, die vberum tuorum purpureo rore natantiū, die vindemiæ, die mustei torcularis tui, saturatus fuero, non iam micis quæ cadunt de mensa Domini mei, sed ferculis quæ amicis tuis preparasti in die desponsationis tuæ magnæ, die lucis & non tenebrarum; cū radios suos etiam supra cælos iaculabuntur nobilissimi quique soles tui æ-

terna die memorandi: vt alluisse vi-
 isa. 60. deatur Propheta; Non erit ibi amplius
 Sol ad lucendum per diem; nec splendor
 luna illuminabit te. Sed erit tibi Dominus
 in lucem sempiternam, & Deus tuus in
 gloriam tuam. De elementario Sole il-
 li verba. Addit: Non occidet vltra Sol
 tuus, & luna tua non minuetur: quia erit
 tibi Dominus in lucem sempiternam. Nus-
 quam certius quam in vulneribus,
 Apostoli digitis & manu signatis. In
 quibus, de tenebratis errorum no-
 ctibus, tamquam in meridie accu-
 babit dilecto suo anima sponsioni-
 ose. 2. bus illius diues, cum inaudierit, Spō-
 sabo te mihi in sempiternum .... in miseri-
 cordia & in miserationibus, & sponsabo te
 mihi in fide; & scies quia ego Dominus.
 Vt die hac desponsauit sibi Apосто-
 lum in miserationibus magnis, in
 prærogatiuis amoris, in fide posteri-
 tatis: vt iam in clamet tamquam in
 die nuptiarum, Dominus meus & Deus
 meus.

Ioh. 20.

Felix

Felix anima quam desponsatione
 sua dignatus fuerit amor, & in quam
 illud Isaïæ cum Apostolo hoc cadet,
Ponam desertum eius quasi delicias, & so- Isa 2.
litudinem eius quasi hortum Domini. gau-
dium & lætitiâ inuenietur in ea, gratia-
rum actio & vox laudis. Non cor deser-
 tum Thomæ nostri posuit in hac die
 in delicias; & solitudinem illius exul-
 tantis à fide, quasi in hortum Domi-
 ni? iam gaudium & lætitiâ quis a-
 nimæ illius explicabit, qua perfudit
 illam Dominus in die ostensionis suæ,
 cùm prorumperet delitiis affluens
 ab vbere consolationis. *Dominus meus* Ioh. 20.
& Deus meus. deplue in hanc animam
 meam stillicidium aliquod pluuię il-
 lius magnæ, qua irrigasti Apostolum
 tuum in die exultationis huius. Ut
 aliquando tandem insonet auribus
 meis illud tuum amoris plenû, *Quo-*
modo si cui mater blâdiatur, ita ego conso- Isa. 66.
labor vos. Videbitis & gaudebit cor vestrû,
& ossa vestra quasi herba germinabunt.

Felix anima quæ ab vbere pendet
dilecti sui, & in genibus illius ludis
miscet quæ amica basia ab vtero & v-
bere recentia. videam diem illum, vt
gaudio plenus prorumpam in has A-
postolicas lætitiæ voces, *Dominus
meus & Deus meus*. Sint illæ mihi vo-
ces æternæ, canticum amori meo, a-
nimæ meæ sponso, in perenni de-
sponsationis die, *Dominus meus & Deus
meus*, & omnia. Nec vlla hæc inimica
turbet manus, nulla serenum nubi-
let, nulla minuat diem, nulla vberi-
bus ablaçtet nouercalis dextera, nul-
la venenet, nulla detranquillet pa-
cem, nulla defrustet gaudia, aut a-
liorsum mentem trahat. Sed quam
semel possedit, possideat æternum

Cant. 2. amor meus, vt audiam, *Surge prope
amica mea, columba mea, formosa mea,
& veni. Iam enim hyems transit, imber
abit & recessit. Et reddam; Dilectus
Can 7. meus mihi & ego illi, qui pascitur inter li-
Can. 2. lia, casti pectoris lilia. Et, ego dilecto
meo*

meo, & dilectus meus mihi. Ac Aposto-
 lico demum claudam verbo, gau-
 diorum, admirationum, amorum
 gaudio, Dominus meus & Deus meus. Ioh. 20.
 Addo, amor meus, & omnia.

CAPVT VII.

*Ad apparitionem Petro & Io-
 hanni aliisq; piscantibus
 factam.*

EXIERVNT & ascenderunt in na-
 uim: & illi. *Ioh. 21.*
 autem facta stetit IESVS in litro:
 re: non tamen cognouerunt discipuli quia
 IESVS est. Dixit ergo eis IESVS: Pueri
 namquid pulmentarium habetis? respon-
 derunt ei: Non. dicit eis: Mittite in dex-
 teram nauigii rete; & inuenietis. Mise-
 runt ergo, & iam non valebunt illud tra-
 here pra multitudine piscium. Dixit ergo
 discipulus ille quem diligebat IESVS, Pe-
 tro, Dominus est. Simon i etrus ut audisset

T. 4 quia

quia Dominus est, tunica succinxit se (erat enim nudus) & misit se in mare. Laborant Apostoli nocte tota. Laboris fructum nullum referunt præter laborem, ut non mireris alium non retulisse. Nox erat, & radios subduerat suos Sol magnus. Quid refugio sperarent Sole? & vltima illorum de Sole cogitatio. Ita fiducia pleni, & industriæ suæ fidentes vberem piscationem sperabant. Fefellit eos spes sua. Et mortuum mare crederes, ita infœcundo iactu noctem toram peregerant. Et frustra iam sudores, & nequidquam labor. ^{amor} diutiùs hos labores. Et nescio an non magis ipse lassatus amore suo, quam piscatione Apostoli, cum durum foret ^{amor} amor tot horis conantem prorumpere amorem & in amati sinum inuolare, silentio continere. Videbat laborantes quos amabat, videbat sudoribus diffluere, & defatigata iam succidere labantia genua, sciebat.

bat se amari. Et erat inter eos *discipulus ille quem diligebat IESVS*: erat Petrus post amarum fletum, calentesque à negatione lachrymas, ingenti amoris telo saucius, & hiabat adhuc immanè à telo recens vulnus: erat Thomas dexteræ prærogatiua nobilis, & ardoribus inæstuans: erant alii quibus videndam palpandamque præbuerat carnem validis amoris ignibus eliquatam, vulnerib. etiam tum tamquam fornacibus flammis deuomentem, vt non deessent qui amarent. Et interim sudabant, donec pulsa nocte dies lucesceret. Nec moram diutiùs tulit amor, immittit beneuolentiæ suæ radios. *Pueri numquid pulmentarium habetis?* vt facilè videas quanto amore natet cor illud quod ad minimarum rerum sollicitudinem tantum curarum, quantum amoris defert: quò magis accendaris amore illius, apud quem capilli omnes capitis recensiti habentur.

T 5 Quid!

Quid metuis arma? potentiori
 defenſaris dextera. *Cadent à latere tuo
 mille, & decem millia à dextris tuis: ad
 te autem non appropinquabit.* Quid ho-
 ſtes? verum eſt illud Eliza: *Plures no-
 biſcum ſunt quàm cum illis.* Quid flu-
 ctus & irata maria? bibet minas ſuas.
 Et aſpice virgam Moſis mari Rubro
 imperantem, vt funditus proſeſſum
 & pari vtrinque ſtupore discriminis
 fixum, ſicco populum pede in teſti-
 no itinere transmitteret, cui ſuſque
 ſub eiufdem virgæ nutu, redeunte
 natura, Ægyptium exercitum vnda-
 rum concordia obrueret. Quid a-
 ſtus & dolos? nemo fallat ſcrutator-
 rem renum, qui apprehendit ſapientes
 in aſtutia eorum, & conſilium prauorum
 diſſipat. Quid purpura & diademata?
 flere docuit illa, & pro coccino &
 Tyrio in aſperitudine ſacci, & hor-
 rore cineris Deo ſupplicare in lotos
 & ſordulentos, ieiunio maceratos.
 Quid optes? humani generis deci-
 pulas,

pulas, numquam satiandas, timo-
rum plenas, dubias, bellorum facu-
las, odiorum flammam, omnium or-
be toto malorum causas, millibus
negatas, vni concessas, & ferè igna-
uo, rerum imperito, fatuo. Et non
diues in ignis tormento constitutus,
Lazarus in refrigerio æternas opum
& paupertatis vices æmula retribu-
tione compensant? vt & superbiæ di-
uitiarum & gloriæ deliciarum seue-
rum habeas exemplum? dilatauit ni-
mirum orcus animam suam & ape-
ruit os suum, & descendit inclyti &
magni & diuites. Quid delicias? non
væ vobis *qui dormitis in lectis eburneis, Amos*
& lasciuitis in stratis vestris, qui comeditis
agnum de grege, & vitulos de medio ar-
menti. Qui canitis ad vocem psalte-
rii, bibentes vinum in phialis, & o-
ptimo vnguento delibuti? Quid
mundi gaudia? dolori proxima, cu-
rarum plena, mœroribus pensan-
da æternis. Et de iustis verum illud

*Ier. 31. Domini, Conuertam. luctum eorum in
gaudium. & consolabor eos & laticabo à*

Iob. 6. dolore suo, & Gaudium vestrum nemo tol-

Apoc. 7 let à vobis. Et illud: Absterget Deus omnē

lachrymam ab oculis eorum. ab iis nimi-

rum oculis, qui retrò fluxerant, quiq;

adhuc flere potuissent, si nō omnem

lachrymæ imbrem indulgentia diui-

na siccaret. Cæterùm qualia sint illa

gaudia, quæ nec in cor hominis ascē-

derunt? credo mensis & tibiis, orga-

nis & tubis, & omni seculo gratiora.

Quid voluptates? plus fellis quàm

mellis habent, hominem te cogita

cælo natum, & vinces. Succumbis?

Ecc. 18 faciet te in gaudium inimicis tuis. Doma

hanc belluam & doce parere. Prote-

1. Cor. 2 re. Et non, quod oculus non vidit, nec au-

ris audiuit, nec in cor hominis ascēdit. pra-

parauit Deus iis qui diligunt illum: & que

maior voluptas, quàm fastidium i-

pfius voluptatis, quàm seculi con-

temptus, quàm vera libertas, quàm

conscientia integra, quàm vita suffi-

ciens

ciens, quàm mortis timor nullus?
 Quid mensas & pocula? non redolent hæc hominem. Paucis natura pacatur, contenta satiari. Nec est regnum Dei esca & potus, sed iustitia & pax, & gaudium in Spiritu sancto. Quid honores? quorum incerta consequutio, dubia possessio & præcipitio proxima, odiorum materies? & non qui secuti sunt Dominum, cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue, sedebunt super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel: & iudicabunt nationes & dominabuntur populis? Quid fortitudo? vincunt leones & tot belluæ. Iam tot exempla Domini protegentis suos in manu forti & brachio extento quid loquuntur? & audi quid spondeat: Dabo te in murum areum, fortem: & bellabunt aduersum te, & non preualebunt: quia ego tecum sum, vt saluem te, & eruam te, dicit Dominus, & liberabo te de manu pessimorum, & redimam te de manu fortium. Minimus eris in mille, & paruulus

Rō. 12.

Matt.

19.

Sap. 3.

Ier. 15.

Isa. 60.

lus

lus in gentem fortissimam. Quid seculi prudentia? mixta plurimū in ingenti dementia est. Iam illud consolatione

1. Cor. 1 plenū: *Quæ stulta sunt mundi elegit Deus, ut confundat sapientes: & infirma mundi*

1. Cor. 3 *elegit Deus, ut confundat fortia: adeoq; sapientia huius mundi, stultitia est apud Deū.* Quid nobilitas? à seruis & Regib. omnes. virt^o & illa sola nobilem facit. reliqua extra nos sunt, nostra nō sunt. Quid laudas in homine aliena, in equo frenos aureos, in leone bractea-

1. Cor. 1 *tas iubas? Ignobilia mundi elegit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret, ut non gloriaretur omnis caro in conspectu eius.* Piscatores Petrus, Ioannes, Iacobus erant. & non fabri filius, & Bethlehemitico antio natus Dominus ipse?

Quæ cum ita se habeant, nec componi quidem, nisi per scelus, seculi hæc magna cum cælorum minimis possunt; sed neq; si rem ponderibus metiamur, dignum aliquid admiratione

tionē aut prosequutione continerent,
quid hāremus dubii?

Et sanè nihil posse illis deesse qui
totam curam sui Domino commit-
tunt, docent nos Apostoli, qui no-
ctem totam cū laborassent, orien-
te iam die ne rogata quidem auxilia
senserunt. Ita vltro nea munificētia
beat suos Deus, nec diatius ope sua
destituit. Imperat vt mittant in dex-
trum retia. Obsequuntur, & iam non *Ioh. 21.*
valebant illud retrahere pra multitudine
piscium. Ingens discrimen vltro nei, &
à Domino imperati laboris. noctem
totam ductu suo laborant, & frustra
labor omnis: Domini imperio mit-
tunt retia, & vincuntur à piscibus re-
tia. Hoc illud est: *Modicum & non vi-* *Ioh. 16.*
debitis me, & iterum modicum & videbi-
tis me. Hoc illud: *Plorabit is, sed tristi-*
tia vestra vertetur in gaudium. Vicibus
disposita res est. Nunc seculum læ-
tatur: amantes Domini confliantur.
Lugeamus seculo gaudente, vt
cū

448 CAROLI SCRIBANI
cū lugere cœperit, gaudeamus; ne
nunc gaudentes, cum illis lugeamus.
Noctibus gaudia illorum peragun-
tur, diebus nostra; in tenebris illo-
rum, in luce nostra. Pereunt illa quæ
noctium sunt; manent quæ dierum;
& quæ tenebras amant, fugiunt lu-
cem, & ad diem erubescunt. Ad lu-
cem gaudia peraguntur nostra. Atq;
hinc iam discrimen illud inter tene-
brarum & lucis filios. Seculi huius
tenebrarum sunt, inter quos nocti-
bus omnia transfiguntur, diem fu-
giunt; nulla etiam postmodum co-
ronandi die. Et noctibus gaudia illo-
rum aguntur, quia seculo hoc, nocte
nimirum continentur. Falluntur qui
diem putāt, nox est. Si dies esset, non
laborarent tanta caligine rerum, &
nullo negotio perennatura à petitu-
ris discernent, à terrestribus cale-
stia. Viderent post hæc momenta-
nea, tamquam filios à matribus, æ-
terna sequi. Nec tam fatuo delectu-
ruerent

erent in hæc momētaneorum no-
ctium gaudia, flammis luendæ æter-
nis: nec aspernarentur noctium, id
est, seculi huius perituros labores, æ-
terna mercede coronandos. Cùm
ergo tam cæco impetu in nocitura
ruant, quis non videat tenebrarum
delectum hunc esse, lucis non esse?
hinc illud. Iohannis in testationem
rei huius: *Dilexerunt homines magis te- Ioh. 3;
nebras, quàm lucem: erant enim eorum
opera mala. Omnis qui malè agit odit lu-
cem, & non venit ad lucem, vt non argu-
antur opera eius. Qui autem facit verita-
tem, venit ad lucem, vt manifestentur ope-
ra sua in Deo sunt facta.*

Sequamur Apostolos, noctibus
seculum hoc laboribus designemus:
neque diu fluent hi sudores, sequen-
tur æterna, & in luce illa magna nul-
la nube minuenda, nullis tenebris
interpolanda, beabit nos Dominus:
pro modicis noctium harum labo-
ribus, præmiis æternis, quanta ne-
spera-

sperare quidem homo aut possit, aut audeat. Fixum ergo hoc animo maneat. Pro modicis & momento fugientibus, expectanda æterna, tormenta pro gaudiis, pro laboribus gaudia; ibi flammæ, & nullo ævo extinguendos, nullo minuendos ignes; hic nulla æternitate gaudia finienda, nulla minuenda, & quanta nulla humana cogitatio assequi valeat. Non clauduntur reti tot ingentes pisces Dominico imperio capti non claudunt animæ finitæ gaudia infinita, nisi infinitus ille Deus nullo termino claudendus potenti sua ~~ætera auxiliamur minima manu~~ potest rigat, firmetque ne gaudii magnitudine victa succumbat potius quam fruatur optatis.

Et sanè, vel ex hac captura piscium discimus quid aliquando sperare debeant quorum omne hic studium voluntati respondet diuinæ. Quid non potest ingens in Deum fiducia neque

neque
trus;
laxa
piofa
timere
Inde
trus,
clesiam
lebunt
genti
sue A
plis e
liaq;
Quo
ricati
& vi
peran
post
ris di
um li
isse;
nos t
que
fluct
neque

neque nunc id primùm didicit Pe-
 trus; sed cùm ad imperium Domini
 laxasset retia, trepidaretque de co-
 piofa piscium indagine, audit, *Noli* Luc. 5.
timere, ex hoc iam homines eris captens.

Inde profiliunt hæc verba, *Tu es Pe-* Matt.
trus, & super hanc petram adificabo Ec- 6.
clesiam meam, & porta inferi non praua-

lebunt aduersus eam. Habemus & in-
 gentis huius fiducia exēplum in Io-
 sue Amorrhæos debellante, cùm i-
 plis elementis stationem imperat. a-
 liaq; generis huius propè innumera.
 Quò magis spe pleni, certa q; fide lo-
 ricati quid nō meritò audeamus? cū
 & virgam Moïsis mari videamus im-
 perantē, & Ægyptium imperatorem
 post tot documenta plagarum, ma-
 ris discidio, quod soli Israëli perui-
 um licebat, reuolutis fluctibus peri-
 isse; & ad Eliæ imperium cælum an-
 nos tres & menses sex sterisse, aquas-
 que Iordanis ad illi⁹ pallium discissis
 fluctibus sicco vestigio iter statuisse;
 cam.

eamdemque viam diuisis ad imperium aquis Elizæo patuisse. Quid quod ad maiora his nos prouocet

Ioh. 14. Dominus: *Amen amen dico vobis, qui credit in me, opera que ego facio, & ipse faciet, & maiora horum faciet.* Mentiri non potest qui promittit.

Aude anime. Maiora audendo discas. Ad seculi sponfiones vanas, rebus inanes, fraudibus plenas, quanti valetudinis bonæ, fortunatum, honorum, vitæ, adeoque animæ discrimine decurrunt; perque ætatum omnium infelicia exempla, per cadentes & sanguinem, & æternaturæ decoramenta, tamquam per rosas & violas procurrun? bis miseri. Hac & altera vita. nos diuinis sponfionibus diuites, à quibus nec fraudem, nec trepidam possessionem domini cervicibus minitantem, nec infelicis exitus vereri debemus, quid hærebis felices, hac & altera vita? mittamus animæ retia, sed amori piscando.

do. Fortunata retia, si beauerit illa amor meus! beatum me, si his implagatum tenuero amorem meum! at nulla illum retia claudent nisi amoris contexta manibus, quibus vltro se permittit irretiri, ac tamquam cōpedibus constringi. Permite, corde vt te cingam meo tamquam reti, vt ad nomen magnum tuum, cum felici natatore tuo Petro succinctus lumbos, calcem hos seculi fluctus, proteramque quidquid me separat à te,

Et verò delector Apосто tuo, qui audito nomine tuo, nec fluctus, nec irata veretur flumina. Excluserat timorem amor. Sed & tarda amoris flumina, & ignauiam venti, & torpentia vela. Odit moram amor, omni alite, iaculo, nimbo velocior. Vbicumque amati nomen insonuerit, aduolat, ingenti ausu tranaturus maria. Terra illi ludus est: transcendet æthera, inferorumque audax transiliet

filiat

filiet flammam, ut potiatur amato. non
 cogitat discrimina. Rupibus deuol-
 uatur an molli fœno, iuxta illi est.
 Pereat: si in sinu pereat amati, dulce
 illi perire est. Cadat: si cadit in amati
 pectore, dulce. Funibus & vno tra-
 hatur: si ad amatum trahatur, iucun-
 dum. Ardeat: si cinere hoc integren-
 dus amat⁹ est, bene est per mille tor-
 menta de concretione hac carnis ex-
 cutitur anima: suaue amato deop-
 panto corporis huius erumpere ad
 meram & puram suam lucem amo-
 rem suam. Aqua, ferrum, flamma
 ludus amato sunt, ut amore fruatur
 suo. Primæ, mediæ, vltimæ cogita-
 tiones illius amoris sunt. Dormit, &
 amico sopore elisum iacet corpus.
 blanda quietis necessitate prostra-
 tum, quiescit, nec ignauescit tamen.
 patiturq; ut aliquid etiam agere vi-
 deatur. Hinc illa somnia, non dicam
 prophetica aut reuelatoria, (quæ &
 in profanos distillari solent, imbres
 etiam

etiam
 iustis
 Baby
 mnia
 expr
 vide
 Sequ
 mibi
 imma
 mod
 prou
 more
 cant
 voce
 H
 lo qu
 cum
 tene
 form
 depr
 rant
 sequ
 Cast
 tion
 etiam

etiam & Soles suos peræquante Deo iustis & iniustis. Pharaon nos docet & Babylonius tyrannus) sed amoris somnia somnialibus non rarò verbis expressa. Ut de amante illud dictum videas: *Ego dormio & cor meum vigilat.* *Can. 5.* Sequitur, *vox dilecti mei pulsantis. Aperi mihi soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea.* Ut non vigilantem modò, sed & dormientem sponsam prouocare videatur sponsus, & in amorem sui trahere, ipsaq; sponsa vocantem audire sponsum, & amicas voces reddere.

Habemus exemplum in discipulo quem diligebat Dominus. Qui cum non agnouisset Dominum, siue tenebris tegentibus, siue in aliena forma delusus, & tamquam somno depressus, ut vocem audiuit imperantis, pisciumq; multitudinem subsequutam, inlammavit, *Dominus est.* Castitati & amorì prærogatiua cognitionis debebatur. Eadem donatū reperies,

peries, cum Dominico pectori in vltima coena incumberet, & tacentibus reliquis, ingenti que metu confternatis, audet proditoris nomen deprecere, de conscientia sua integritate, de que amore suo certus. Felix incubatio, & non nisi summi cuiusdam amoris summa testatio esse potuit. Habet hoc omnis amor maioris sibi confidentia signa largiatur, audeat maiora: decoris que ad dignitatis immemor non tam placide feratur quam rapiatur, pudore etiam seposito. Nam cum amor amantes tenerè arte que coniungat, fit, vt non tam duo, quam vnus non immeritò haberi possint. Quæ proinde audacia cuique in seipsum, eam amatum est.

Quis mihi concedat non cum Iohanne amoris mei pectori incumberet, sed cum Magdalena pedibus, aut cum Publicano à longè stante, aut cum Chananæa eminus sequente,

aut cum Zachæo ex alto intuente,
 aut cum latrone è cruce pendente
 Dominico amore succendi? quis mi-
 hi concedat pedum, manuum, late-
 ris, cum Thoma vulnera tentare, vt
 in illis amoris mei figam tētoria, cu-
 bem in illis cum sponsa in meridie,
 fruarque fructibus languenti animæ
 dulcissimis? quis denique (audere a-
 moris est) cum Iohanne pectora lar-
 giatur? tu solus amor meus. Largire
 qui potes. Dulces puluilli, optatus a-
 nimæ torus. Sæpe mihi amoris hæc
 eueniant puluinaria: quæ quid quid
 magnum bonumque diffundunt in
 accubitorem suum, quæ me perpluāt
 odorato amoris illius imbri, flumi-
 nibus illius integant, totumque conse-
 peliant illi, succendant flāmis illius,
 vt non iam madeant tantum cincin-
 ni rore pectoris illius, sed totus inna-
 tem fontibus torrentibusque illius.
 Nec scintilla tantum aut ardoribus
 intepescam, sed totis ardeam fornaci-
 bus

458 CAROLI SCRIBANI
cibus illius: nec umbratili aliqua lu-
ce perfandar, sed plenitudine Solis
illius irradiatus luceam tamquam in
meridie. Vt nihil hic residuum vete-
ris noctis aut tenebrarum sit, ac ne
umbra quidem harum, sed lux tota
meraque: adeoque lux ipsa magnę luci
illius indissociando in æternum ne-
xu implexa.

CAPVT VIII.

*Ad illa Domini verba: Simon
Ioannis amas me?*

*Ioh. 21. CVM ergo prandissent, dicit Simoni
Petro IESVS, Simon Ioannis diligis
me plus his, dicit ei, Etiam Domine, tu scis
quia amo te. Dicit ei, Pasce agnos meos:
dicit ei iterum; Simon Ioannis diligis me?
ait illi, Etiam Domine, tu scis quia amo te;
dicit ei, Pasce agnos meos. Dicit ei tertio,
Simon Ioannis amas me? contristatus est
Petrus, quia dixit ei tertio, Amas me; &
dixit*

dixit ei, Domine tu omnia nosti; tu scis
 quia amo te; dixit ei pascere oves meas... &
 cum hoc dixisset, dicit ei: Sequere me: Tri-
 na negationi trinam amoris profes-
 sionem opponi hic vides; & iam antè
 vniuersam illam maculam diluerant
 lacrymæ, vt nihil nunc opus fuerit
 lauari pedes aqua, poterant lacry-
 mis; neq; enim credam cum ad galli
 cantum & Domini prospectum fo-
 ras egressus fleret amarè, rariores A-
 postolum lacrymas fudisse quam illã
 quæ pedes lauerat, capillis & osculis
 terferat. Illum qui in horto prostra-
 tum viderat Dominũ sudoribus, la-
 chrymis, sanguineq; tamquã balneo
 lotum, non innataffe credam lacry-
 mis recētis delicti memoria? vt non
 oculos tantum, sed corpus vniuer-
 sum factum iam oculum vnum, to-
 tos credam lacrymarum imbres de-
 pluiffe: quibus tam validè calideque
 fufis, quis non arbitretur quidquid
 negatio contaminasset, quidquid
 V 2 inqui-

inquinasset metus, in plenum deletum? Nam si Nabuthæ hæreditatem & sanguinem Achab deprecatione & fletibus deleuit, & læsuram abduxit à diebus suis; & David Viæ eadem confessione & fletibus purgavit; & facilis Dominus Ezechiaë lachrymis hæcti vitæ spatia protendit, Sennacherib in Æthiopas vertit, cæcum & octoginta millia de exercitu illius deleuit; & destinatum Niniuitis exitium auertit; & regnum Babylonis tyranno pœnitentia functo restituit; quanto ad Apostoli sui lacrymas pronior, cum amarè flentem videret super negatione metu magis quàm incredulitate extorta? Diluerat ergo iam antè Petrus quidquid macularum contraxerat, quidquid terror impresserat, & tamen ad trianam amoris restationem compellitur, *Simon Iohannis diligis me plus his?*

Matt.
26.

Dixerat audaci magis quàm prudentiausu, *Etiam si oportuerit me mori tecum,*

*cum, non tenebo. Et antè, Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor. Cùm ergo omnibus se prætulisset, in scandali prærogativa, petiit Dominus, plusné reliquis se diligeret, qui reliquis scandalum patientibus non pateretur: prudentior Petrus lapsu, & doctus nimiae fidei tæ malo. Ita non rarò sapientiæ magister error est; & cecidisse saluti fuit. Sanè circumspectiores ruina dedit, & gustata præcipitia timere docuerunt. Non respondet proinde Petrus quasi quæstionem repléturus, sed tanquam qui malo suo doctus omnes præfidentiæ diffugiat scopulos, Tu sis quia amo te. Diffidens animo iam suo, cuius antè impulsu ad maiora viribus profilierat. Repetitaq; à Domino quæstione eadem quæ prius reddit; ac tertio tandem rogatus, ternarum negationum memoria, ingenti mœtore ac trepidatione oppressus, incertus quò densatæ hæ in
 V 3 orbem*

462 CAROLI SCRIBANI
orbem interrogationes irent, amoris sui testem nō alium q̄ Dominum adducit, *Domine tu omnia nosti, tu scis quia amo te.* Duræ amanti repetitæ hæc quasi diffidētis, aut de amore dubitantis amati interrogationes. Nec quidquam graui⁹ illi euenire potest, q̄ si amorem suum in suspicionē videat vocari, aut non integri pectoris aut non satis firmi, & loco suo moti, aut aliō ppendentis: faciliusq̄ illi per ignes & tormēta potiri amato, quā in suspicionem venire amoris. Imperet fluctus & secures, dulces illi sunt, si per hos frui possit amato, omniaque illi imperia mollia sunt, si spem faciant potiundi amato. exclude hanc spem; omnia suauiā, dura & aspera & ab inimica mente & manu profecta videntur. hinc dolores & indignabūde profiliunt lacrymæ, & amarulēta suspiria, cordaq̄ palpitantia, duris que mœroribus plena. Quare non mirum si Petrum occupauerit mœror, pudor.

pudorque dolori mistus. Faciebat id Dominus, vt potentiores excitaret in discipulo amoris flammam, ac nescio quam teneritudinem affectus, quasi infantis inter vbera ludentis, aut de castæ matris collo pendentis, dum dextra læuaque sinuq; gratia sedet genitrici pondus. Nam quid aliud sibi hæc verba volunt, *Simon Iohannis diligis me. amas me?* non videntur tibi matris esse post vbera basiatis labiaque labiis purpurantis, aut genas oculis dissuauiantis? non sunt hæc matris siu ludentis, nunc tollentis, nunc deprimentis, nunc pectus pectori, vultumque vultui admoventis, & inter fracta primæ infantia verba, post amicas interrogationes, *Amasne me fili mi, amasne matrem?* elicientem, balbutiente lingua amicum illud & desideratum matribus, *Amo, amo te, mater mea, cara mihi mater, amor meus, amo?* Idem vsu videmus in

amica hac sermocinatione Domini
& Petri, Amasne me Simon, amas? a-
mo te pater mi, mater mea, amor
meus, amo. Quis me separabit a te
delicia mea, amor meus? amo te cor
meum, vbera mea, oculi mei, anima
mea, amo. dulcedo mea, gaudium, &
corona mea vnica & columba mea,
amo. Non amem te amor meus, non
amem? post sudorum, lachrymarum,
sanguinum balnea non amem? post
vincula, flagra, spata, spinas, clauos,
lanctam & crucem non amem? post
mortem omnium qua fuerunt e-
runtq; acerbissimam, crudelissimam
vltrò amore mei amplexatam non
amem?

Quis mihi dabit vt eadem insonet
auribus hisce amor meus, & audiam
dulce illud blandientis inter vbera
matris, Amas me? non amem te a-
mor, mea lux, vita mea? non amem
te? dilecte votorum meorum, dile-
cte ex millibus non amem te? &
quid:

quid amem, si non amem amorem
 meum? lachrymæ tuæ quid sunt, si
 non amoris flumina, quibus innatet
 hæc amans anima, amorum flammis
 accensa? sudores tui quid sunt, si non
 torrentes amoris, quibus tamquam
 medico balneo lauetur hæc amans
 anima amore tui saucia? sanguinis
 tui prodiga fluentia quid nisi mare
 magnum statuunt, cui prospero cur-
 su innauiget hæc amans anima? Vul-
 nera tua quid sunt si non quinque
 torrentium, fluminum, oceani fon-
 tes, quibus non modò sitim leuet,
 sed inebrietur hæc amans anima mu-
 sto tuo satianda? quid patulum vul-
 neribus pectus, si non vbera lacte
 fluentia, amoris rore distenta, qui-
 bus pascatur hæc amans anima? quid
 caput tuum spinis quaqua parte cir-
 cumsessum, si non nobile rosetum &
 aromatum areola, in qua hæc amans
 anima odorato perfundatur nim-
 bo, amoris suo iungenda? clavi tui

V. 5. quid

quid sunt, si non validi amantium
 nexus, nulla ætate, arte, dolo, viribus
 dissoluendi? lancea tua quid est, si
 non reseratio pectoralis fasciæ? si nõ
 reducti & reuulsi cardines amoris
 mei, quibus strata via amanti huic a-
 nime tot seculis validis repagulis fir-
 mata? crux quid est, si non torcular
 dilecti mei musto suo natans, si non
 lectulus melioris Salomonis mei?
 cuius ascensus purpureus, mediaque
 perpetua charitate constrata, inuisi-
 tatoria sunt amanti animæ, amore
 grauidæ, quæ currat in odorem un-
 guentorum tuorum, maximè vbi
 cum Apostolo tuo audierit, *Sequere*

Cant. 5 me. Vbi cum sponsa tua, *Veni in hor-*
tum meum soror mea, sponsa, messui myr-
rhanæ meam cum aromatibus meis: come-
di fauum meum cum melle meo, bibi vi-
num meum cum lacte meo, comedite ami-
ci, & bibite & inebriamini charissimi.

Verùm quid sperem vocem spon-
 si, qui necdum inaudierim vocem
 sequere

sequelam imperantis; aut sanè non
 sequutus sum inuitantem, cum tra-
 heret me in odorem vnguentorum
 suorum? vnguenta potius seculi se-
 quutus & quidquid illud de inanita-
 te promittit, quàm quidquid Amor
 meus de diuitem area, de vinea & vber-
 ribus suis. Nam quota pars vitæ meæ
 decucurrit in odorem dilecti mei?
 quota sedet sub vmbra illius? circum-
 spice te totam anima mea & metire
 gressus tuos. Vide quem vita, mori-
 bus, votis expresseris: cuius vestigiis
 institeris, cuius sponsonibus illecta,
 obaudieris voci. Non toto conatu
 sequuta est carnem & sanguinem, pe-
 ritura oblectamenta, momentaneas
 delicias? aut si sequuta es Dominum,
 vbi vincula & flagra, sudores, lacry-
 ma, sanguis? vbi crux & clauis, & im-
 plexa capiti corona? vbi purpura
 sanguine lota? vbi lilia conuallium,
 submissæ mentis animus castus, &
 antè per medias fornaces, quàm per

non casta pascua iturus? vbi opum
 honorum, voluptatum contemptus
 & proculcatio? vbi victoria tui, &
 triumphus de seculo acti? vbi cicatri-
 ces & vulnera, & sparsus non inglo-
 rius sanguis, dum vestigiis miles du-
 cis tui inhæres; perque inimica gra-
 deris agmina sanguinem sitientia?
 quæ si non præfers miles, & alienas
 sequutus es aquilas, ignarus labari-
 ductoris tui, alieno sacramento ob-
 strictus, quid speras? præmia sanè ab
 iis speranda, quibus vitæ, laborum,
 sudorumque potissimam partem di-
 casti. Nec miles ab alienis castris præ-
 mia sperat. Ab iis quibus sudor la-
 borque fluxit, quibus noctes stete-
 runt insomnes, quibus frigora & æ-
 stum tulit, quibus vulnera & sangui-
 nem dedit, animamque per vulnera
 ituram, sperari præmia possunt. Se-
 culo qui hæc dedit, seculi donatiuum
 expectet, de seculo laureatus. Aut
 sine victoria triumphos, sine prælio
 victo-

victoriam, sine vulnere prælia quisquam speret? vbi nulla bella, vulnera, pugni, quassationes, nulli calces arietant, nulli castus dilaniant, nulla flagella dilacerant, nullum ferrum sanguinem bibit, sperari corona nõ potest. Etiam apud seculum per cruorem & vibices negotiamur, cum gloriam & priuilegia publica, stipendia ciuica, imagines, dignitates, statuas, & qualem præstare de fama æternitatem potest, venamur. Et Deũ dedecebit per ignem & gladios suos ad præmia vocare? aut extimescet vulnera miles æternitatis coronatecta? expauescet ad sanguinem cali purpura delibutum? timebit itinera ducis sui vestigiis complanata? & trepidabit æternitate proposita? aut non credet promittenti, nunc arborem vitæ, & mortis veniam secundæ, nunc latens manna cum calculo candido, & nomine ignoto, nunc ferree virgæ potestatem, & stellæ matutinæ
 clari-

claritatem, nunc albam vestiri, nec
 deleri de libro vitæ, & columnam
 fieri in Dei templo, & Ierusalem cæ-
 lesti inscribi, nunc residere cum Do-
 mino in throno? & quorum hæc, nisi
 quorum labores? illorum enim vi-
 ctoria, quorum pugna, eorum pu-
 gna, quorum & sanguis: quorum de-
 sequela Christi sudores & lacrymæ,
 eorum & gloria.

Sequere anima mea non timide
 ductorem. ignavus miles est, qui du-
 cem per vulnera & sanguinem eun-
 tem, flens sequitur. Sequere per ve-
 stigia sanguine suo purpurata gradi-
 entem, per clavos & lanceam. Neque
 alia via ad amoris tui magni domum
 magnam, ad Regis tui magni regiam
 magnam, ad reposita cælo præmia
 æternitate donanda. Et sanè si amas
 exultans & gaudens sequeris aman-
 tem; & amabis ferrum, vulnera, san-
 guinem, mortem, quæ te ducent ad
 morem tuum. Adeo amasse vicisse

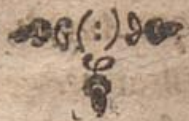
est. Sequere cum Apostolo, vt aliquando ex vero prorumpere in has voces possis, *Domine tu scis quia amo te.* Ioh. 21.

Quantum sequeris, tantum amas. amoris mensura sequela est. Sequere, vt ames, imò si amas: amabis si sequitas fueris.

Ingruunt tentationes & vndique inimica intonant arma, spondent, minantur? tu obice clypeum, *Domine tu scis quia amo te*, insurgit caro, domestica bellua, efferum monstrum, nulla lenitate domandum, nullis blanditiis frangendum? oppone, *Domine tu scis quia amo te.* Honores alluciant, & opes, & quidquid seculo magnum? memèto Apostolici dicti, *Domine tu scis quia amo te.* Vt illud aliquando in te locum habeat Apostolici alterius, *Certus sum, quia neque mors, Rom. 8. neque vita, neque Angeli, neque Principatus, neque Virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit*

472 CAROLI SCRIBANI

poterit nos separare à charitate Dei quæ
est in Christo IESU Domino nostro. Hæc
charitas, amor est, qui Virtutibus ac
Principatibus superior, non terretur
præsentibus, animatur futuris, rident
fortia, calcat magna, profunda con-
temnit, & supra quidquid creatum
est fertur, omnibus maior, durior
xō, tenacior ferro, chalybe firmior,
adamante certior, auro gemmaque
nobilior, excelsior cælis, & quidquid
vniuersi ambitu continetur. Sequere
te hunc anima mea, nec ad dextram
declina aut sinistram, sed regia gra-
dere via, regia in crucis baiulatione
purpura signata, v: æternum sequa-
ris, æternumq; fruaris Amore
tuo nullo tuo minu-
endo.

A
in celo
sum or
tionem
nedix
illis, r
Et ipse
dio m
dante
mors
los,
bant
clau
delic
duce
Qui
pom
men
diun

CAR

CAPVT IX.

*Ad Ascensionem Domini
in celos.*

ACCEDENS IESVS loquutus est eis, *MAT.*
dicens: Data est mihi omnis potestas ^{23.}
in celo & in terra, & ecce ego vobiscum
sum omnibus diebus, vsque ad consumma-
tionem seculi. Et eleuatis manibus suis be-
nedixit eis. Et factum est dum benediceret *LUC. 24*
illis, recessit ab eis, & ferebatur in calum.
 Et ipsi regressi sunt in Ierusalem cum gau-
 dio magno. Et erant semper in templo lau-
 dantes, & benedicentes Deum. Mixtum
 morori gaudium tenebat Aposto-
 los, qui & frustrari Domino dole-
 bant, & referari cælum gaudebant.
 clauserat illud primorum parentum
 delictum primordiale, quod per tra-
 ducem transierat in posteritatem.
 Quid non potest peccatum? vnus
 pomi delibatio quanta res est! & ta-
 men ex hac scintilla quantum incē-
 dium natum est? quod non nisi Chri-
 sti san-

si sanguine restingui posset. Cui ex-
 tinguendo omnes venarum catara-
 ctas tam lubens soluit, quàm fortiter
 amavit: vt per purpureos hosce flu-
 ctus ad speratum à quo excideramus
 portum felix nos nauclerus deduce-
 ret. Iam quo dolorem magis etiam
 mitiget, præsentiā suam in seculi
 finem discipulis addicit. Quid pe-
 tuit optatius aut sperari à nobis, aut
 sponderi à Christo? quid aut timonem
 augendo peccato proritante, aut
 ducis excitandæ, expugnatione la-
 uiente, subsidio esse magis questum
 quàm si cogitemus adesse illum om-
 nibus iudicem, patrem, propugnato-
 rem, præmiatorem? Quis in oculis
 iudicis sub fune & securi, paribus
 la, viui comburia, culeos, vncos &
 scopulos videns, morte luenda com-
 mittet? Quis patre spectatore impo-
 rata transgredietur.

Iam cum cogitamus præsentem
 quid verebimur hostem? exurge

quid

quidquid orbe toto validum, quid-
 quid robore primū, quidquid pru-
 dentia summum, quidquid immani-
 tate crudelissimum; stipulæ sunt vē-
 to agitatae, Christo protegēte. Incur-
 rant aduersantium agmina, hostiles
 acies, defraudent insulas maria, ex-
 terna atq; interna bella dilaniēt, re-
 gnis regna cōpulsentur, supersedeāt
 vrbibus vrbes, fluminaq; mariaque
 mortem bibant; paleæ sunt, Christo
 propugnante. Iterum orbis aquis in-
 cogatur, mariq; concha in montib.
 peregrinentur, ingens etiam de celo
 agrorum vastitas, & orbæ regiones,
 & frustra iam agri & vrbes retro po-
 pulique frequentes, & nec nomina
 nunc nota, accedat in glunies soli, &
 regna voraginem passa; deniq; quid-
 quid nec maria, nec diluerunt flumi-
 na, nec subduxit terra, nec de toto die
 gladius, nec superbissimi incenderūt
 mōtes ignis intrinsecus foeti, deuer-
 rant venti aquilone nati; bullæ sunt
 infan-

infan-

infantia primæ, Christo deficiente, Inferorum demum profiliant legiones, nullo sanguine, nulla æternitate saturandæ, circumeant quem deorent; muscæ sunt elephante calcata, Christo dextera protegente. Quos si contigerit animam pravis institutionibus circumscriptam, libidibus & concupiscentiis cum Magdalena & filio prodigo euigoratam, aut opibus cum Matthæo & Zachæo ancillantem, impulsu Domini, tamquam ex crapula aut somno aut inuacitudine aliqua, ad se & ad ualitudinem suam redire; miratur temeritatem & fatuitatem suam, & diuine clementiæ benignitatem, & tuitorem multò etiam magis in hosti hac mente & inimica Deo, incipit que paulatim diuino spiritu inundata, seipsa iam ualentior ultro exurgere in pugnam; & animos ad dero Dominicis innixa uerbis, Ego uobiscum sum omnibus diebus vsq. ad consummationem

Matt.
23.

matio
quid
in adi
Dei ca
verba
bit tib
circum
timore
negoti
cursu
Dei d
sponc
nobis
tuita
dum
anim
cipio
xu in
mner
bere
duce
It
nivo
bean
matio

mationem seculi. Si tecum Dominus,
quid vereris anima? non talis habitat *Psalms.*
in adiutorio Altissimi, & in protectione ^{90.}

Dei cali commorabitur? non ad eum
verba hæc eunt? Scapulis suis obumbra-
bit tibi, & sub pennis eius sperabis. Scuto
circumdabit te veritas eius; non timebis &
timore nocturno. A sagitta volante in die, &
negotio perambulante in tenebris; ab in-
cursu & demonio merediano. Magna
Dei dignatio qui præsentiam suam
spondet homini. Scimus adhærere
nobis spiritum nequam, ab ipsa na-
tiuitatis ianua animam aucupabun-
dum; scimus & tutelarem angelum
animæ, carni tamquam dotali man-
cipio nubenti, ab ipso connubii ne-
xu inhærescere, at iam discimus in o-
mnem ætatem Dominum nos ha-
bere propugnatorem, & auxiliarium
ducem.

Ita è sponsione hac magna Domi-
ni votoq; eueniat mihi, illum vt ha-
beam ducem, comitem, mæcenatē,
prote-

protectorem, patrem. Nulla sine illo obsecu
 dies hora, momentum eat, nulla co- perque
 gitationes aliorum vela faciant. nul- cisi, ne
 la vota extra hunc scopum tela mite- nibus,
 tant; numquam, nusquam illo inco- impert
 mitatus pedem moueam. Claudat il- d. etior
 le latus, possideat pectus hominēq- tētis, in
 totum, ut nihil præproperum elaba- induer
 tur, nihil venia dignum, nihil poeni- sunt, a
 tentia emendandum, nihil scopi sui mag
 verrendum aut delendum spongia. Ben
 Benedicatque mihi non de opimita- diction
 te terræ, aut de rore cæli; nisi terram Magda
 corpus illius intelligamus, singulari Matth
 inter reliqua nobilitate ab assumpti quorum
 numinis prærogatiua illustre; & ros laudet
 cælestis, fœundas sancti Spiritus im- tationi
 missiones designet. Tunc enim & tuas an
 cælestis roris, & terrenæ opimitati- turq; t
 benedictione quis non gaudeat, læpetent
 returq; super benedictionib. Abrahe tur cor
 in multitudinē arenæ repromissis, & nexu c
 ad instar stellarū de stinatis, quæ ter- agmin
 renarum & cælestiū dispositionum portio
 obs.

obscura quædam auspicia erant; superque Melchisedechi nec circumcisi, nec Sabbathizantis benedictionibus, post decimarum oblationes impertitis? Nam quid sunt hæ benedictiones ad illas Domini cælum petitis, imperantisq; expectate donec induerentur virtute ex alto? vimbæ sunt, ac ne vimbæ quidem corporis sui magni.

Benedic mihi, amor meus, benedictione amoris tui benedictione Magdalensæ tuæ, Publicanæ, Zachæi, Matthæi, Pauli, Petri, Thomæ, reliquorumq; Apostolorum tuorum, ut laudet te anima mea in iubilo exultationis, decantetq; æternum laudes tuas amoris tui canticò satiata, sequaturq; te abeuntẽ, cælorumq; summa petentem; neq; votiuo tantùm sequatur comitatu, sed amoris indiuiduo nexu coniuncta tibi inter beatorum agmina, non ignobilis amantium te portio, æternùm societur tibi.

Fortu-

Fortunata ô dies, quæ te vidit aë-
 ra cælosque calcata morte transcen-
 dentem! Quis mihi triumphos cælo-
 rum, quis angelorum narret legio-
 nes festo occurrentium plausu? quis
 felicia Patrum agmina limbo edu-
 ctorum? quis ipsum Dominum, tan-
 quam terris cæloque debellato, ter-
 ras cælumque triumpho suo inue-
 hentem, opimaque de hoste spolia
 trahentem non veneretur & colat?
 quis non gaudeat cum viderit spoli-
 tum illum dæmoniacæ & Angelicæ
 naturæ, humani generis ob ditiorum
 tium æmulum, ob Domini gratiam
 inuidum, carcere & vinculis arctatum,
 feritate repressa, crudelitate
 domita, immanitate subacta, fatis
 sub iugum misso & calcato? quis non
 triumphatori suo lætam offerat ho-
 stiam? non granathuris vnitis afflic-
 tæ Arabicæ arboris lacrymas, non dæ-
 meri guttas, non sanguinem repro-
 bi hominis mori optantis; sed laudes

ac orationem de carne pudica, de anima innocenti, de Spiritu sancto profectam?

O si pro triumphatore meo corpus hoc vngulæ fodiant, cruces suspendant, ignes lambant, gladii detruncent, bestiaë insiliant, vt tota iam hostia cadat Deo meo. Procul à triumpho nostro Gentium ritus. Nam quò iuuat focos & thoros in publicum educere, vicitim epulari, lauro postes obumbrare, lucernis diem infringere, vestibula enubilare, ciuitatem tabernę halitu abolefacere, vinolutum cogere, cateruatim ad iniurias cursitare, ad impudentias, ad libidinis illecebras; quasi publicum gaudium non nisi per publicum dedecus exprimi possit, & per habitum noui alicui s in publico lupanaris? Non sunt hæc Dei mei. Cui, si pro omnibus, si pro hoste subactò, morte repressa, vinculis solutis, carne dormita, fastu calcato, si pro sudoribus

X

fulis,

fufis, lachrymis pro ductis, sanguine propinato, conscientiam offertam puram, mētem castam, pectus amoris suspiriis anhelum, cor dilectionis singultibus tremulum, animam amore lauciam; triumphum expleuero. Magis etiam si totus illius inardeam ignibus, tormenta rideam, & quidquid seculum, quidquid tyrāni portio inferorum de crudelitate repererunt. Sæuiant flammæ, modò maiore intus ardeam flamma, quid poterunt flammæ? tales triumphos dominico qui intulerit triumpho, beatus. Non quales præmio laudis humanæ Mutius decinerata dextera; nec quales Regulus multorum hostia; vel quales Anaxarchus pilo cōtus; nec quales Attica meretrix cum indignantem linguam & vocem expueret, ne coniuratos proderet, si etiam victa voluisset; vel quales Zeno flagrorum contemptor; sed quales Domini inuitatu & exemplo

Stepha-

Stephanus, Petrus, Paulus, Lauren-
 tius, Tiburtius, Valerius, Polycarp⁹
 Ignatius, saxorū, crucis, securis, crati-
 culę, prunarum, ignium, ferarum vi-
 ctiores; quales Domitilla, Agnes, A-
 gatha, Lucia, Susanna, Christina, Cę-
 cilia, Catharina, Barbara, gladiatorum,
 flammarum, vngularū, balneorum
 ardentium, rotarum, fustium domi-
 trices, sponso suo Christo triumphos
 sacrarunt, sub præmio consequutio-
 nis cęlestis glorię, & diuinę merce-
 dis, amore maximè stimulante, qui
 illas & in incendia deuolare, & in be-
 stiarum rabiem, in excelsam crucem,
 in summam ignium pœnam docuit,
 & vtrò etiam appetere amore cogē-
 te. Non & præmiante? Nam cùm le-
 gissent, post clauos & crucem lance-
 amque & monumentum, surrexisse
 Dominum, cęloq; nobili triumpho
 illatum; æmuli triumphi, facti sunt
 æmulatores crucis, vt qui socii fuis-
 sent pœnarum, essent & glorię. Hinc

clavi illis & ignes grata victoriae materies; rotæ & secures capiti coronatæ & pro gratia floris, pro læticia frondis, pro gramine, cespite, palmite, populo, oleastro, apio, lauro, hedera & spicis, spinæ & arundines, quod sciret ex illis fertum Christo suo implexum stetisse, ut omnes mortis aculei in Dominici capitis tolerantia obtunderentur.

Et sanè quem non pudeat Christianum lauro & myrto & olea & illustriore quaq; fronde, aut centenariis rosis, liliis & violis coronari, qui Domini tempora spinis fœdata & lancinata viderit? nisi forsan auream & gemmeam Christi post resurrectionem emuletur. Hanc qui cogitat, imiteur cum tot in vario sexu athletis Christum, & talem hic Domino coronam rependat, qualem ipse tulit. Aut si spinas aueratur, nec flores, nec aurum, nec gemmas speret, nec partem victoriae Domini sui post

post spinas triumphantis. Placet triumphus, cælo, terra inferisque stupentibus? placeant spinæ, clavi, lancea. Aut si hæc displicent, nec placeat ille, memor Christum non nisi fauos post fella gustasse; nec ante Regem glorię salutatum in cœlestibus, quam Rex Iudeorum proscriptus fuisset in cruceem. Huius crucis & victorię suę & deti iumphiati peccati quanta signa præferat nemo non videt, qui vulnera intuetur, manubias ut captiuorum orbe toto Deorum falsorum, ita & potestatis infernæ, quibus omnia illius inuicta tot seculis arma nobilis athleta debellauit.

Fruere his anima mea. Omnem hic habes armaturam fortium. Neq; mille iam clypei pendent ex his, sed quidquid validum, quidquid cælo terrisque robore primum. Ardet in te tamquam Babylonis accensa fornacibus caro? flumina hic habes paradisiacis meliora, quibus restinguas

X 3 flam.

flammis. Mœroris te suffocat & in-
 tegunt fluctus? ignes hic inuenies a-
 moris fornacib. eductos queis pellas
 hæc frigora, quibus oppressa gelascunt
 corda. Intepuit & nauseabundus e-
 languit animus fastidio suo grauis, ac
 tamquam grandine aut niuib⁹ inse-
 pulsus iacet? habes hic Soles, quorum
 radiis repentes hæ niues grandinesq;
 incalescant & soluantur. Inurgunt
 mentientes honores, multiq; irrito
 plurimum conatu promittentes o-
 pes, blandiensq; & ille mundus? ha-
 bes hic firmissima tutelaria propu-
 gnacula, nulli potentia aut armata
 dexteræ cœsura. Superbia hic humi-
 litate calcatur; auaritia liberalitate
 pellitur; odia amore restinguuntur;
 intemperantia à continetia deiicitur;
 ira à nã suetudine superatur; pe-
 tulantia à modestia obumbratur; sa-
 uitia à misericordia contūdatur; à fi-
 de perfidia ceditur: omnia deniq; vir-
 tia à virtutib. detriumphata videbis.

Fruere

Fruere proinde his anima mea, quæ
 diuite fluunt tibi vena, adeo quæ; totis
 tamquam Oceani profluunt ostiis;
 quæ quæ; in testationem perennaturi in
 eum amoris delegit sibi amor tuus.
 Patent hæc amoris ostia tibi, referata
 tibi; in æternum locuplete fluxu præ-
 denda tibi. Quid vereris; vbera sunt
 benignæ matris cælesti distenta rore.
 quæ; infans trepidauit ad vbera matris?
 noxia hic omnis verecundia est. nescit
 infans erubescere, sanè nusquam mi-
 nù; quàm in vbere ludit pudor. Exu-
 lat omnis hinc verecundia, & nesciunt
 pudere fugentia labra. Tu puer es, &
 & inter vbera amoris tui infantie ad-
 hæc primæ puer lacte fouendus, nu-
 triendus. Nulla vbera nobiliore la-
 ctatorem suum perpluunt imbre, nul-
 la distendantur illustriore rore. Ma-
 gna fuerunt & cælo data, virgine fœ-
 cundata lacte; maiora sunt hæc quæ
 virgine natauerunt purpura cælesti
 sanguine lora.

Felix anima, si labia tua spongia
fiant vberum horum, auaræq; spon-
giæ munificentissimarum matrum
harum purpureo soboles fonte la-
ctantium. Felix si pendeas ab his v-
beribus, si laterali claudaris utero A-
moris tui, pascendus & lactandus
sanguine, animandus corde & ani-
ma, ut illius iam non tuo nutriaris
sacco, illius non tua viuas anima, æ-
ternum hac animatione beatus.

CAPVT X.

In diem Pentecostes.

Act. 2. **C**UM complerentur dies Pentecostes,
erant omnes pariter in eodem loco, &
factus est repente de celo sonus, tamquam
aduenientis spiritus vehementis, & reple-
uit totam domum vbi erant sedentes. Et
apparuerunt illis dissipatae linguae tam-
quam ignis, seditque supra singulos eorum,
& repleti sunt omnes Spiritu sancto, &

cepe-

ceperunt loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis. Reliquerat terras Dominus, petierat cælos: & iam ante mortem abiturus, prouidorum parentum more, & testamento cauerat nequa fraus intercederet, nequa animorum dissensio. Parens illi omnium, filii nos omnes. nec aut magis minusve pater illi vni, aut nos filii. Par in omnibus ratio. Eodem afflatore stat in omnibus anima: cui immortalis mortale in vtero circumgelauit corpus, in primo parente è virgine terra, necdum opere compressa, necdum semente subacta. Nec Regis apud Deum maior gratia, nec barbarum alicuius imperiosum fastigium, non dignitatum, opum, natalium cuiusquam discreta merita. Omnibus æqualis, vt Iudex, Rex, Dominus, Deus; ita & Pater est. Nescit fortunarum & ætatum discrimina pater, ignorat discreta robora, nec auro, carne, honoribus fi-

490 CAROLI SCRIBANI
lios metitur. Nec patrium affectum
fortuitis temperat. Cùm se memine-
rit omnium parentem, nec quem-
quam de prerogatiua filium cenleri.
Eiusdem diuini afflatus Spiritus om-
nes, eiusdem figilatoris corpus,
eiusdem sanguinis pretium sumus:
quem non pro dignitatum, natali-
um, & opum discrimine, sed pro pa-
trio in omnes affectu dispersiuit, pa-
ri in omnes munificentia, largitio-
ne pari. Singulos proinde in soli-
dum hæredes statuit. Ita vt neque v-
niuersalis hæredis institutio quid-
quam aliis detraheret, nec plus vni
concederet; cùm quidquid haberet
corporis sanguinisque sui magni, iu-
xta in omnes partiretur. Verùm pa-
rens erat, nos filii, & pupilli & orbi in
patre. Quis aut hæreditatis huius di-
spertiendæ, aut orborum curam ha-
beret? & fere pupillaria bona si tuto-
re destituantur, neglecta iacent.
Quare Spiritum sanctum orborum
filio-

filiorum tutorem & aduocatum de-
 legit. Et ne quod mora periculum
 crearetur, misit qui filiorum animos
 firmaret, qui tutaretur pupillos. Ne-
 que poterat parens animam spiritus
 sui auram, afflatus sui germen; nec
 corpus manuum suarum operam,
 afflatus sui vaginam, carnis suæ so-
 rorem in æternum destituere inte-
 ritum: aut vniuersum hominem bo-
 norum & paternæ hæreditatis exu-
 lem fraudare speratis, & ad quæ con-
 ditus erat. Peccauerat, fateor, sed
 vt in virgine adhuc Eua irreperat
 verbum ædificatorium mortis, ita
 in Virgine æquè introducendum e-
 rat Dei Verbum exstructorium vitæ.
 Vt quod in eiusmodi sexu abierat in
 perditionem, per eundem sexum
 redigeretur in salutem. Factum,
 & natus est è virgine carne num-
 quam resignanda, qui parentum
 lapsum infelici traduce prosemi-
 natum, matrumque sanguine fo-
 tum.

tum & passum, sanguine suo repararet. Factum ut venit, nec miram. Nam & figulus temperato ignis afflatu in robustiorem materiam argillam recorporat, aliamque ex allafingit formam. Quo magis ille liberator spiritus, primordiale Patris Verbum, Verbi sui umbram, ingenii sui curam, liberalitatisque suae heredem, è dura eriperet seruitute, & in meliorem redigeret formam. Expleuerat hoc in cruce, in qua calcata morte, detriumphato peccato, olim heredem, post exulem, iterum celorum heredem scriberet. Verum quò omnis hæc benignitas Patris, si sibi relinqueret pupillum heredem, ignarum rerum, hostibus prædam? prouidit ergo de tutore, tamquam altero parente.

Hinc ille repentinus de celo sonus, tamquam aduenientis spiritus vehementis, & impleuit totam domum ubi erant sedentes. Quomodo vehementis spiritus,

ritus, qui mitissimus esse consuevit, non turbine glomeratur, non nubilo liuet; sed teneræ serenitatis apertus & simplex spiritus est? & non spiritus Christi mei mansuetissimi? non tamquam ritus ex fonte illius, surculus ex fronde, qualitatem originis continet? aut tamquam vicarius illius spiritus, vicariam mititatem præfert? & labitur potius quàm impetu feratur? nisi quòd & Dominus in turbine, planè in spiritu vehementi, sed amoris spiritu. Est enim & amoris sua vehementia. Nam & in horto illo amoris & doloris agonis magnæ, non sicut impetus grandinis, ita oculorum fontes validi & potentes saliunt? & sicut tumultus turbidarum mutuo se prementium, ita prorumpentes sudorum torrentes? & sicut impetus aquarum multarum inundantium & emissarum super terram spaciosam, ita impetus sanguinis disruptis venarum aggeribus

terram

terram vndique contegentis? Iam
 qui spinas recensebit & flagra, qui
 crucem hastam clauos, non in spiri-
 tu vehementi, tamquam in procella
 ruente, in armorum & elementorum
 collisionibus, mixtum lachrymis &
 sudorib. sanguinem totis ostiis pro-
 ruentem, li toribusq; lae imperan-
 tem videbit? Amoris ergo impetis
 maior, q̄ vel indignationis, vel fu-
 toris est. Cùm mēs amore loco quasi
 mota extra se rapitur, nec vbi ani-
 mat, sed vbi amat, est. Hinc illa om-
 nium obliuio, & contemptus etiam
 ac proculcatio opum, honorum, vo-
 luptatum, amicorum, adeoq̄ sui i-
 psius, nulla propè decoris aut digni-
 tatis habita ratione. Hinc etiam in
 Regibus primaq̄ nobilitate, diui-
 tiarum, purpuræ, & sceptrorū odia
 paupertatis amor. Hinc carcer & viti-
 cula, omnisq; duritia & inbonitas &
 & insuauitas pro mollibus optata.
 Hinc etiam medios in ignes, & crati-
 culas

culas viri iuxta ac viragines profi-
 liunt, in flammis deuolant pueri, in
 fornaces diffiliunt alii, calcant pru-
 nas: secures, bestias, vngulas, ignes,
 sartagine appetunt, amore impel-
 lente. Nihil miraberis, si cogitaueris
 flammis rosas factas, reliquaq; tor-
 menta lilia & violas, amore refigu-
 tante. Quo impulsore ibant Apostoli *Act. 5.*
gaudentes à conspectu concilii flagra &
contumelias passi: & audiunt illud,
musto pleni sunt. Beata torcularia tam *Act. 2.*
 fecundo musto grauida! felices qui
 non auro aut gemma, sed toto se for-
 tunato hoc proluunt autumno, cellis
 totis; quibus quidquid graue & aspe-
 rum, vertitur in lene ac molle, fella &
 venena in mel & saccharum. Qui ex-
 clamat cum Apostolo, *Omnia detri-* *Phil. 3.*
mentum feci, & arbitror vt stercora, vt
Christum lucrifaciam, & cū Mathathia;
A verbis viri peccatoris ne timueritu: quia
gloria eius stercus & vermis est: hodie ex- *1. Ma-*
tollitur, & non cras inuenietur: quia *hab. 2.*

conuer-

Act. 2. conuersus est in terram suam, & cogitatio eius perit. Euenit hoc Apostolis, cum apparuerunt illis dispersita lingua tamquam ignis, seditque supra singulos eorum.

Ignis non semel interminantibus Domini signum fuit. hinc illud *Isa. 30.* *Auditam faciet Dominus gloriam vocis sue, & terrorem brachii sui ostendet in comminatione furoris, & flamma ignis deuorantis: allidet in turbine, & in lapidibus*

Isa. 66. *grandinis. Et apud eundem: Ecce Dominus in igne veniet: & quasi turbo quadrige eius: reddere in indignatione furorem suum, & increpationem suam in flammis ignis. Amoris tamen hic symbolum est. & fors nulli rei propius comm*

Heb. 12. *poni ignis potest. Etenim Deus noster ignis consumens est, Et ab ore illius habemus: Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi vt accendatur? in cordibus nimirum humanis. Vt depulso frigore solutaque glacie seculi cupiditatum, exesaque omni rubigine ve*

Luc. 12. *terit*

teris Adami, exurgamus tamquam
argentum igne examinatum, probatum *Psalm.*
terra, purgatum septuplum, & tamquam *11.*
 aurum quod per ignem probatur Domi- *1. Pet. 1*
 no in holocaustum. Felix anima, quæ
 hoc igne depuratur, vt excoquatur
 ad purum scoria illius, nec quidquã
 reliquum sit quod displiceat oculis
 illius. Felix quæ hoc igne accensa a-
 more illius exardescit: cùm trahit an-
 helum pectus flamma illius succen-
 sum; cùm palpitantia assurgunt cor-
 da, crebrisque singultibus amorem
 suum testatur, flammisque loqui-
 tur; cùm tanquam in stadio præpro-
 pero, sollicitoque cursu, ad agonis sui
 brauium aspirans, donatiuum exspe-
 ctat ingenti spe calceata, deque pro-
 missionum paratura succincta, tota-
 que his ignibus circumfessa; cùm
 tamquam per montes & saltus, cam-
 pos & nemora decurrit, retia tendit,
 indagines etiam antelucanis horis
 explicat, diesque noctesque ducit in-
 somnes,

fomes, nec lassitudinem suam sentit, nec sudores metitur, ciboque adeo & potus obliuiscitur, donec operis fruatur; cum sitis huius ardoribus tamquam de fornacis caloribus

Pf. 41. exasperati, quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita sitiatur Deum fortem, viuum, exspectans facia-

Apoc. 21. ri sponsonibus Domini: Ego sitiens dabo de fonte aqua vita gratis. Et: Hauri-

Isa. 12. tis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris, & di: etis in die illa, Cantate Domino quia magni è fecit. Annunciate hoc in vniuersa terra, exulta & lauda habitatio Sion, quia magnus in medio tui Sanctus Israel.

Isa. 35. Vt verum iam sit illud, Scissæ sunt in deserto aqua & torrentes in solitudine, & quæ erat arida, erit in stagnum, & sitiens in fontes aquarum. Quod verbis suis

Iob 7. confirmauit Dominus, Qui credit in me, flumina de ventre eius fluent aqua viua. Addit Euangelista, Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum: nondum enim erat Spiritus datus,

datus, quia IESVS nondum erat glori-
 ficatus. Et promiserat per Prophe-
 tam, Effundam enim aquas super siti- *Isa. 44.*
 entem, & fluenta super aridam: effundam
 spiritum meum super semen tuum, & be-
 nedictionem meam stirpem tuam, & ger-
 minabunt inter herbas quasi salices iuxta
 praterfluentes aquas. Habes in hanc
 sententiam illud ad Samaritanam, *Ioh. 4.*
 Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum:
 qui autem biberit ex aqua quam ego dabo
 ei, fies in eo fons aqua salientis in vitam æ-
 ternam.

Fiant hæc in me, vt bibam de fon-
 te viuo, satiet de fonte aquæ vitæ,
 hauriam de fontibus saluatoris, can-
 temque Domino quia magnificè fe-
 cit cum in deserto animæ huius scis-
 se fuerint aquæ; & in solitudine cor-
 dis huius enati fuerint torrentes; &
 quæ erat arida, defluat in stagnū & in
 fontes aquarum, vt fluant de excu-
 cido pectore hoc aquæ viuæ, quas ef-
 fundat

500 CAROLI SCRIBANI

fundat Dominus super sitientem aridamque hanc mentem, ut quaeratur sterilis foecunde ut in salices: nec iam ultra sitiat cum in ea excreuerit fons aquae vitae salientis in vitam aeternam. Excreseat hic fons iungaturque origini suae Spiritui sancto, quo aquae vitae ut fons animae mea

Esther. parvulus crescat in fluvium maximum
II. & in aquas plurimas redundet, stilletque montes Gelbe peccantis huius animae dulcedinem, & superbiae colles

Joel. 3. fluant lacte, & fons de domo Domini egrediens irrigare incipiat torrentem spinarum mearum, mare nimirum magnum spinarum huius seculi, quibus confossa & medullata iacet anima protendens sitientia & liuentia à siti labra ad fontem vitae, ut eveniat

Pf. 35. mihi illud Prophetæ: Inebriaberis ab ubertate domus tua: & torrente voluptatis tuae potabis eos. Quoniam apud te est fons vitae, & in lumine tuo videbimus lumen. Inebrier ab hoc fonte, ab ubertate

tate vineæ, torcularis & cellæ tuæ, & torrente voluptatis domus tuæ pota me Domine, vt plenus musto & vino tuo, ebria deructem amoris verba, grata tibi pocillatori & è torcularibus calcatori meo: plenus hoc vino madeam, adeoq; innatam totus felix natator musto tuo, Spiritus sancti manibus expresso.

Hic enim ille datur munerum, hic ille beneficiorum largus erogator. Ab hoc fluunt illa vina orbem crapulantia. Quibus inebriati, sceptrâ & diademata calcarunt reges, ne calcarentur æternùm; opes & honores protriuerunt alii, ne protererentur æternùm; voluptatem & delicias subiugum miserunt, ne mitterentur ipsi æternùm. Quàm multæ Deo maturitatem suam sponfarunt, in illiusque voluntatem concesserunt aliorum oculis gradum obstruentes, vt inciperent iam tum hic Angelicam paraturam induere? Quàm multi

multi omnibus vitæ gaudiis renun-
 ciantes à liberiore conditione ad du-
 ram & asperam transierunt, exciti
 hac cogitatione: Prudens negocia-
 tio est aliquid amittere vt magna lu-
 crieris? quanti per ignes & secures ad
 meliorem vitam conuolarunt non
 reformidantes maiora pro veritate
 in salutem, quam quidam affecta-
 runt pro vanitate pati in perditio-
 nem, veteri prouocati verbo, tanti
 vitrum, quanti margaritum? quam
 multi ex metu & voto, æterni ignis
 & regni pœnitentia verrente & ra-
 dente, mundam iniquitati antè pe-
 ãtoris domum Spiritui sancto para-
 runt his similibus vè prouocati, Pec-
 cauimus! pœnitere non pigeat. Peri-
 clitari pigeat, non liberari. Iteratur
 inualctudo, iteranda medicina est
 quam multi post non paucorum an-
 norum principum atria nocturnis &
 crudis salutationibus occupata, ob
 exigui temporis volaticum honorè
 & gau-

gauc
 in ca
 fenfo
 runt
 salut
 N
 tu fan
 tore
 stro I
 exsur
 tia, d
 confi
 ribus
 seculo
 cuit il
 volup
 cos al
 tus. N
 tur, o
 paten
 regias
 sibi p
 ducit
 calor

gaudium, meliora à Spiritu edocti,
in castigatione victus & cultus of-
feso Domino reliquum vitæ sacra-
runt, prodaetæ per seculi vanitates
saluti reformati?

Neque hæc ab alio quàm à Spiri-
tu sancto, cælestium donorum largi-
tore & erogatore nata. Quo magi-
stro Prophetæ cælitus inundantur,
exsurgunt linguæ, grandescit sapien-
tia, discretio erigitur, maturescunt
consilia, calcatur cum opib & hono-
ribus libido, vt exulem iam videas à
seculo, seculo licet inhærentem. Do-
cuit illum alias sedes, patriam aliam,
voluptates, honores, opes alias, ami-
cos alios, alia regna & imperia Spiri-
tus. Nam licet seculo corp⁹ includa-
tur, omnia tamẽ animæ à Sp. edoctæ
patent, & nō iam stadia, aut porticus
regias, aut regnorum palatia, sed viam
sibi proponit, viam inambulat, quæ
ducit ad Deū, ad cæli palatia magna,
cælorum regna, & imperia prima.

Hic

Hic ille Spiritus est, per quem viduæ & steriles antè aquæ postquam in sedisset Dominico capiti, fecundatæ, delictorum iam expiatrix factæ sunt in salutem, vt quisquis purgatrice nunc aqua Spiritu grauidatinctus fuerit, veterem contaminationem ad eò ignoret, vt nihil in hinc delictorum credas à primi parentis traduce permeasse. Hic ille interpellat pro nobis gemitibus in eloquiis, aduocati implens officia, & protectionis exhibens munia. Quo re-

Act. 2. pleri Apostoli, cœperunt loqui variis linguis, ne deessent linguarum discrimenibus doctores, aut ne se destituti queri nationes possent. Hinc iam Germanorum & Hispanorum omnes termini, Gallorum diuersæ nationes, Britannorum inaccessibilia regna, Maurorum vastissimi fines, Getulorum varietates, Scytharum Sarmatarum, Dacorum vicinarumque prouinciarum, & tot inaccessibiles

manu

manis loca, Christo iã subdita, Christum linguis suis loquuntur. Sua Chinenſes, Ipones, Mogoris & Bengalę regna, & quidquid Oceano in Oriente alluitur & circumnauigatur: ſua Occidente Braſilia, Mexicana, Peruiana, lateq; mari orbeq; toto ſparſa imperia.

Quis me repleat hoc Spiritu? quo vno mœtoreſ deterguntur, nocitura ſoluuntur frigora, incaleſcit faſtidientis ſtomachi tepor nauſeam pro-uocaturus, noxiuſ fugatur æſtuſ, exulat timor, conſtantia firmatur, roboratur in aduerſis animuſ, temperatur in proſperis, floret pudicitia, animatur pietas, ita reprimitur, ſedantur odia, mutuuſ inardescit caſt' amor, pulſa auaritia ſuccedit munificentia, ſuperbia calcata humilitas extollitur, ſurdeſcunt quotquot ſeculo ſponſiones, & ad maiora mēs erigitur. Hinc illi caloreſ cęleſti flamma ſuccenſi, palpitantia corda amo-

Y re

506 CAROLI SCRIBANI

re saucia, pectus anhelum amore la-
 sum, longa suspiria amore nata, ca-
 dentes genæ amore percussæ, liuen-
 tia labra amore obruta, tremuli
 dentes amore concussi, caligantes
 oculi amore obnubilati, frons deie-
 cta amore pressa, capilli neglecti
 amore sparsi, fatiscètia membra amo-
 re oppressa, emotuum corpus amo-
 re exanimatum. Atque hinc lachry-
 mæ, tamquam imber nube sua scilla-
 tamquam fontes supra margines sa-
 lientes, tamquam torrentes fixis sin-
 altè superstantes, tamquam flumini-
 aggeribus ruptis, tamquam maria le-
 toribus innatantia. Hinc etiam la-
 sati pectoris sudores solis sui præ-
 cii, auroræ suæ indices, animæ que
 more suo gravidæ soboles fecundæ
 aut tanquam vberum succus; ut co-
 pus totum vber iam sit vnum gra-
 amori suo, aut sanè tot vbera quo-
 sudoris scaturigines, ac quasi lacte-
 fontes, quibus pascatur & satietur

dilectus vberum amicus. Hinc etiam illa ebrietas, amoris vinea torcularibus, cella, musto & vino prouocata, è qua verba vinum suum loquentia, solentia, locisque non suis posita, semesa, balbutiè e ore prolata, mediis concisa & occisa labris, præmansa dentibus, nec tam per orationem, quàm per crebra suspiria vota depromentia, & amorem suum nullo delectu prodentia.

Ardebant hac flamma Apostoli, natabant sudoribus, madebant vino. Et illi iam antè parietibus tamquam propugnaculis septi, ingenti vndique terrenæ potestatis formidine circumfessi, & ad timorù umbras corpore suo viduas trepidantes, ac ad mulierculæ vocem periurio metum signantes, adeoque nec conscientis suis satis fidentes, prosiliunt in apertum, in medium populi; movent, redarguunt, inhortantur, tot tantorumque criminum reos ad do-

Y 2   lorema

lorem sacco, cinere lacrymis testan-
 dum. Videas paucos, inermes, pisca-
 tores ferè, inter tot Iudæorum exer-
 citus vnus Ierosolymæ mœnib. clau-
 sos tot efferas mentes, & barbara
 paulo antè rabie in innocuo vnus
 sanguine ferocientes, ingenti aufu
 qua munitis minisq; insurgere, qui
 & in ipsa Synagoga, nulli Phariseo-
 rum, Scribarum, Legisdoctorum
 aut Principum parcere; nullius di-
 gnitati, ferro, comminationibus de-
 crescere; cæcosq; gaudere, *quoniam*
agni habiti sunt pro nomine IESU con-
stantiam pati. Quæ omnia vno Spiritu
cto doctore nata.

Beatos prodigiosa hac fortuna
 taq; commutatione Apostolos
 giatur tantum eadem mihi Spiritu
 mersumq; ingentium peccatorum
 fluctibus in diuinæ clementiæ po-
 tum felix nauclerus deducat. Vt
 ille nihil penes Deum, nisi pro
 rea puluis, nisi vas in honorum, ca-

AMOR DIVINVS. 509

nis concupiscentia obsessus, seculi q̄;
illecebris irretitus, inopinata ac opi-
ma felicitate arbor suam fructibus
Domino gratis perennans, quæ nec
ignem, nec securim videat. Diffan-
dat̄que diffuamq̄; illius amoribus,
qui solus replere mentem pectoris q̄;
casta potest, vt æternū demum illis
fiuar, totus amoris illius Occa-
no immerfus.

Y 3 AMO